

-SPORT-

Az Áramút-serleg és az országos kupa első fordulója

A múlt heti bajnoki forduló a kedvezőtlen időjárás miatt maradt el, ezen a héten a sorsolás adott szabadnapot az elsőosztályú bajnokságban résztvevő csapatoknak. A bajnoki szünet azonban nem jelenti egyben azt is, hogy teljes csend lesz a labdarúgás frontján. Ellenkezőleg! Nagyon mozgalmas program szerepel a holnapi napon. Egyfelől a 7 város válogatott csapatainak serlegmérkőzései kezdődnek, amelyek alapján a Jom Háacmút-vándordíj sorsa dől el, másfelől az országos kupamérkőzések első játékaik kerülnek lebonyolításra, amelyekben egyelőre kizárólag harmadosztályú csapatok mérkőznek a továbbjutásért.

A Jom Háacmút-vándordíjért holnapra kitűzött mérkőzések (elől a pályaválasztó város): a következők: Nantanja-Tel-Aviv, Rechovot-Jeruzsálem, Petách Tikva-Haifa válogatott csapatai. A hetedik résztvevő, Rám-Gán válogatottja, szerencsés sorsolást kapott, mert játék nélkül jut tovább az előöntöbe.

A papírforma alapján valószínű, hogy Tel-Aviv, Rechovot és Petách-Tikva kerülnek tovább a következő fordulókba, amelyet április 4-én kell lejátszani.

Az országos kupamérkőzések résztvevői most alkalomhoz jutnak, hogy a feljebb osztályú csapataival kerülhessenek szembe. Ez a lehetőség bizonyosan erősen buzdítja a harmadosztályú játékosokat és szép mérkőzéseken fognak a győzelemért küzdeni. A következő fordulóban, április 12-án, már a másodosztályú csapatok is pályára lépnek.

A Makkábi országos kosárlabdabajnokságban ma este 7 órakor Jeruzsálemben játszik a helyi csapat a telavivi Háacmút Drom ellen, holnap Haifán 10 órakor az ottani Makkábi a telavivi Háacmút ellen és Tel-Avivban 11 órakor a Makkábi Tel-Aviv a Erit Makkábi Atid csapatával játszik. A Háacmút bajnoksága az előöntököt rendezte meg holnap.

A Háacmút országos sportközpontja Rícan-le-Cionban ifjúsági atlétikai versenyt rendez a déli kerületek versenyzői részére, amelynek keretében legjobb felnőtt atlétái mutatkoznak be.

A Hitachdut Oléi Hungaria közleményei:

AFULE
Örömmel értesítjük az afulei magyar jövut, hogy folyó hó 15-én, vasárnap este 7 órakor az afulei Kleinféle „San-Remo” étteremben (az Eggeddel szemben) megalakítjuk a HOH afulei helyi csoportját. Az alakuló ülésen dr. Kauders Ben-Cion, a haifai HOH elnöke és Orosz György, az országos központ küldöttje tartanak előadást.

Az afulei HOH alakuló közgyűlésére ezúttal hívjuk meg a magyarjaink jövut tagjait.

TEL-AVIV
Felhívás a telavivi magyar jövutba!

Március 18-án, szerdán délelőtt a város magyar-zsidó küteleiben szolgálatot tartunk a faültetési akcióval kapcsolatban. A jegyzések lebonyolításához még sok önkéntes munkásra van szükség. — A telavivi HOH felkéri tagjait, akik részt tudnak venni az akcióban, hogy haladéktalanul jelentkezzenek az irodában (Lilienblum 38, tel. 62676).

HABIMAH MÜSORA:

Tel Aviv, márc 14., szombat este
A HEBREAI TÖRZSÉNYEK

Kiéleződött a helyzet a Hisztadrut és a közlekedésügyi minisztérium között az autóbusz-vitelidíjak emelésének kérdésében

A minisztérium nem akar hozzájárulni még 15 százalékos emeléshez sem, mert személyné a kooperatívoknak folyósított járandóságokat

Tel-Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). Tegnap újabb tárgyalásra került sor a közlekedésügyi minisztérium és a Hisztadrut képviselői között az autóbuszkooperatívák új vitelidíjának megállapítása ügyében.

A közlekedésügyi minisztérium megfelelő képet akar kapni a kooperatívák kalkulációjáról és addig nem hajlandó semmiféle vitelidíj-emelésről hallani.

Azt a hírt, hogy a minisztérium már hozzájárult volna a 15 százalékos vitelidíjemeléshez, tegnap illetékes helyen erőlyesen megcáfolták.

Ezzel kapcsolatosan érdekes adatok kerültek napvilágra a kooperatívtagok fizetéséről és kalkulációjáról. A minisztérium elé terjesztett kalkulációs adatokból kiderül, hogy egy sofőr alapfizetése havi 185 font, ehhez jön 20 százalékos részvénytartalék, ami havi 37 fontnak felel meg.

18 és fél font esik egy hónapra a „13-ik havi fizetés” alapján, így összesen 240 font a sofőrök havi fizetése. A 240 fontos fizetésen kívül 20 százalékos számitanak szociális járandóságokra, ami további 48 font, a havi bruttófizetés tehát 288 és fél fontnak felel meg.

A minisztérium sokallja a havi fizetés 20 százalékanak megfelelő részvénytartalékot és havi 25 fontot elengedőnek tart.

Azt is kifogásolja a minisztérium, hogy a szombati munkát teljes egészében túlerában számolják el, helett ezt rendes munkaidőnek kellene elkönyvelni. Az ebből adódó kiadási differencia a Dan autóbusztársaságnál például havi 8000 fontot tesz ki.

A legsúlyosabb kifogás azonban az Esedet éri, amelynek tagjai a rendes fizetésen kívül, amely 288 és fél font, további napi 4 font túleradíjat szednek, ami havonta legalább 100 fontra rög személynként. Ilyenfermán egy Esed-sofőr körülbelül havi 400 fontot keres.

A közlekedésügyi minisztérium most aziránt érdeklődik a Hisztadrutnál, hogy beegyezését adja-e az ilyen kalkulációs alapoz, tekintve az országban uralkadó általános gazdasági helyzetre és különösen a munkafronton uralkodó állapotokra.

A minisztérium annak közbensőre is felkérte a Hisztadrutot, hogy milyen munkaságokban kapnak még az alkalmazottak „tizenharmadik havi fizetést” és még hol vannak ilyen magas szociális járandóságok?

A Hisztadrut képviselői válaszukban kijelentették, hogy a fizetés és szociális járandóságok tekintetében nem revideálják álláspontjukat, de a napi 4 font túleradíjak nem szerepelhetnek a kooperatívák kalkulációjában. Még nem tudni, hogy a minisztérium milyen álláspontra fog helyezkedni és lehetséges, hogy a vitelidíjak megállapításának szempontjából nem fogja a Hisztadrut által jóváhagyott kalkulációs tételeket sem elfogadni.

Barzilay István tart előadást a HOH vasárnapi kultúrrestjén

A telavivi HOH vasárnapi kultúrrestjének bejelentett előadója, Walter Jozsef volt budapesti kultúrrestés megbeszélte és ezért előadást későbbi időpontra kellett halasztani. Helyette a következő hétre kitűzött előadást hozták előre, amelyet Barzilay István, az Új Kelet munkatársa fog tartani a „Van-e ma a zsidóknak helyük a szocialista forradalomban” című cikkerozátával kapcsolatos problémákról.

Az előadás este fél 9-kor kezdődik a Tiferet-kávéházban.

3 szoba háli
szuterénben
haifai „Egged” környékén
OLCSÓN ÁTADÓ.
Érdeklődni: Új Kelet, Haifa, Shapira 13.

MEGNYILT
„TACHANAT HAZAHAV”
Nagy választék: órszerek, órák, optikai cikkek, ezüst tárgyak, illatszerek és különböző ajándéktárgyak. Saját műhely. Különleges ékszerremendések teljesítése, óra- és szemüvegjavítás. — Versenyképes árak.
S. BREKMAN & N. HOCH
Haifa, Jaffa u. 107.
(Egged-álmás.)

Szombat este zárul be a Mápaj nagytanácsának konferenciája

A telavivi Ohel-teremben két napja folyik zárt ajtó mögött a Mápaj nagytanácsának ülése. A megnyitószózat Mordecháj Námir, a Hisztadrut főtitkára tartotta, majd Meir Argov, a párt főtitkára tartotta meg szervezeti beszámolóját, amelyben bejelentette, hogy a Mápajnak 126 ezer tagja van. A szerda esti ülésen Meir Sárét külügyminiszter tartott előadást.

Csütörtökön megkezdődött az általános vita, amelynek egyik szónoka Jiszráel Jesijahu Kneset-képviselő

(jemeni), az egyes gálutak zsidóságának egybeforrásáról beszélt, majd pedig azt követelte, hogy a Hisztadrut ne adják vissza eredeti tartalmát és ne tegyék gazdaságpolitikai végrehajtószervvé.

Golda Meírson a munkanélküliségről és az annak megszüntetésére tervezett intézkedésekről tartott előadást.

A konferencia, amelyen csak a hisztadruti sajtó munkatársai lehetnek jelen szombaton este fog véget érni.

Ausztrália katonai segítséget ajánlott fel a franciáknak Indo-Kínában

Ottawa (UP). - Jean Letourneau tábornok, Franciaország indokínai minisztere, aki Kanadában van látogatásban, a tegnapi sajtókonferencián közölte, hogy Ausztrália katonai segítséget ajánlott fel Franciaországnak az indokínai háberuban. A jövő hónapban Szajjamból, Indokína fővárosából katonai küldöttség indul el Ausztráliába, hogy megbeszélje a részleteket.

Letourneau azért jött Kanadába, hogy Menzies ausztráliai miniszterrel tárgyaljon, aki ott tartózkodik. Előzőleg az ausztrálai vezérkar főnökével tárgyalt Ausztráliában.

Az ausztráliai kormány felajánlotta Franciaországnak az egész rendelkezésére álló fegyver- és löszerrészleget és pedig teljesen díjtalanul, úgyhogy Franciaország csak a szállítási költségeket kell, hogy fedezze.

Vasárnap dönt a kormány gazdasági bizottsága a drágasági pótlékról

A gyáripáresek azt kívánják, hogy a bérkérdést a szakszervezetek helyett a kormány hatáskörébe utalják át

Tel-Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). — Az új drágasági index-megállapodás körül, melynek aláírása vasárnap esedékes, tegnap felekezett tevékenység indult meg úgy a munkaadók, mint a szakszervezet részéről.

Mint jeleztük, a gyáripáresek szövetsége azon a nézeten van, hogy meg kell szüntetni a drágasági pótléknak az index emelkedésével való automatikus felemelését és a drágasági pótlék összegének megállapítását át akarják hárítani a kormányra.

A gyáripáresek szövetsége tegnap újra küldöttséget mentesített az ipar- és kereskedelemügyi miniszterhez, amelyet Bernstejn miniszter távollétében J. Szorlin fogadott. A küldöttség előadta, hogy a gyáripáresek érdekképviselete a munkaadóknak csak egy részét képviseli, viszont a drágasági pótléknak komoly kihatással vannak egész gazdaságpolitikánkra. Ezért kérik, hogy a kormány vállalja át a kérdés további rendezését. Szereln kösítse a küldöttséggel, hogy bár személy szerint maga is ezt a nézetet vallja, egyedül nem dönthet a kérdésben.

hanem azt a kormány gazdasági minisztereinek vasárnapi értekezlete elé fogja terjeszteni.

Ugyanakkor a szakszervezet vezetői, A. Becker elnökkel az élen állandó érintkezésben vannak a Mápaj gazdasági minisztereivel és nyomatot gyakorolnak a drágasági pótlék eddigi rendezésének faszatartása érdekében. A szakszervezet szerint a bérkérdések rendezése nem tartozik a kormányra, hanem szabad tárgyalás a arról kell, hogy képezze a munkaadók és a szakszervezet között.

Gazdasági körök megítélése szerint a munkaadók végül is hozzájárulnak majd a 3 hónapra szóló egyezmény aláírásához, de továbbra is követelni fogják a jelenlegi rendszer megváltoztatását.

Két medve kiszökött a jeruzsálemi állatkertből

Jeruzsálem (Az Új Kelet tudósítójától). A jeruzsálemi állatkertből, amely csak pár száz méter távolságra van az óvárostól, tegnap délután 3 órakor megszökött két medve. Az állatok maguk nyitották ki a ketrec elég bonyolult zárát és kijutottak az állatkert kapuján.

A rendőrség erős készültséggel vonult a helyszínre és sűrűzet adott le a levegőbe, amitől az egyik medve megijedt és békésen visszacammogott a nyitott ketrecbe. A másik medve azonban nyomavestett és a későbbi órákig sem került elő. A rendőrök utasítást kaptak, hogy szükség esetén lelőjék a vadállatot, felmerült azonban az a gyanú is, hogy átszökött az óvárosba.

Március végéig kiárusítjuk
olcsón
textilüzletünket.
Vegye meg most kiárusításunkon, amire tavaszszal és nyáron szükség lesz.
„DROR” LTD.
textilüzletünk,
TEL AVIV, Weizmann 22.

HAIFAI UTMUTATÓ

Hajfestés amerikai festékekkel!
Legmodernebb rendszerű tartéskullám, estélyi frizurák!
Kozmetika: BAMBÉ ILLA vez.
Epilláció, elektr. ráncaltalanítás.
GISELLE HAIFA,
Herzl u. 61.
NOI FODRASZ SZALON

PÉNZT Aranyért, ezüstért és ékköveért
Lombard-House-Haifa
Herzl 16
Technikum-épületben.

GÖZMOSODÁNKBA HOZZA RUHÁJÁT!
180 prutáért mossuk, főzzük kilyájt.
BARBOUR GÖZMOSÓDA, HAIFA, ACHUZA.
Autóbusz-garázs mellett. K486

Pénzkölcsönt ad értéktárgyra
Louvre - Lombard HAIFA SHAPIRA 13

VÉGKIÁRUSÍTÁS
Kabátok
Bluzok
Szeknyák
3/4-es kabátok
Téli és nyári árak mélyen lecsökkentett áron.

SHULAMITH
HAIFA, Nordau-u. 16.

FLAX, NORDAU-U. 18. Haifa
cipő, táskák, ruhák
Böráru kárpitos-anyag, stb. vegyi festése

„ARTA” Wallerstein Occasion, Haifa 3.
Menachem u. 3. 3.
Antiktárgyak, arany, ezüst, brilliáns, porcelán, képek.
VÉTEL. Tárgyakra előleget ad. ELADÁS.

Pészach ünnepét legkellemesebben METULÁN a HERMON
szálloda-penzióban töltheti el.
Vezető: LEIDNER BÉLA.
Elsőrendű konyha. - Gyönyörű hely - Teljes komfort
Rendelést még elfogad: Telefon Kirját Smone 38. és Grünberger, Haifa, Shapira 13. Tel.: 2458.

TALPIOT ETTEREM HERZL U. 61
Válogatott ételek. — Italkülönlegességek. K282

Haifai mezik műsora:
ACMON, (tel. 3008): BEHAVE YOURSELF
Shelly Winters Farley Grant
ORAN, (tel. 4017): A ZULLÓTT VÁROS. Izráeli bemutató. Maria Montez, Jean Pierre Aumont
HADAR, (tel. 2599): WACUS. Lengyel vígjáték. 2 óra kacagás
ORION: FRANCES GOES TO THE RACES
Donald O'connor Piper Laurie
ARMON, (tel. 4848): Példátlan siker! (2. hét)
DITTE, CHILD OF MAN
AMFITHEATRUM, (tel. 4018): ROY ELAS. Francia film
Danielle Darieux Jean Marais
EN-BOR, (tel. 3421). Szombat, vasárnap, hétfő:
BAGDAD (színes) Mauren O'Hara, Vincent prior
Kedd, szerda, csütörtök: CAVE OF OUTLAWS (színes) Macdonald Carey, Alexis Smith
GAL-OR. Nappal: HARC AZ ARANYERT. Glenn Ford
Ida Lupino. — Esténként: AZ EMLÉKEZÉS DALA (4. hét)
ELDORADO HAIFA KARMEL HEGY
Mindig a vezető szórakozóhely
Éjjel 1.30-ig
Legjobb zene Legjobb műsor
HONKA AVIVA DUO DUBAAR
ROSETTE ZAROU, a fülemile énekel minden nyelven. BORIS és szolistái gondoskodnak hangulatról és tánczenéről.
Elsőrendű italok — Kiváló konyha.
Magyar és jugoszláv ételkülönlegességek

„A zsidó zászló nem kell” Sulem zsidó Odisszeája...

(Kaczer Ilés könyvének: Ne félj szolgám Jákob, megjelenéséhez)

Írta: JAMBOR FERENC

Parczer rohant be a műhelybe.

— Idefigyelj! Bizottság jön a Párttól! A múltkor nagy marhaságot csináltál! Nem is tudom, hogyan került el a figyelmemet! Most könnyen nagy baj lehet belőle!

— Nem értem...

— Beküldted a vázlatokat ellenőrzésre?

— Be, persze, hogy be!

— Igen! Most rámteléfonoztak, hogy ki az az ember, aki Rákosi elvtársat profilban ábrázolta a múltkor könyvkiállítás dekorációján. Te voltál az!... akkor levették, mert Kállay elvtárs azt mondta, hogy elönytelen ábrázolásban nem lehet Rákosi elvtársat sem festeni, sem mintázni, sem fényképezni! En ökor elfeledkeztem róla, hogy még a filmhíradókból is kivágják azokat a részeket, ahol Rákosi elvtárs profilban látszik... szigorú utasítás van erre nézve! És most megint beadál egy vázlatot, amin ismét profilban szerepel Rákosi elvtárs... és még én láttamoztam!... hogy mi lesz ebből!

Fejéhez kapott és kirohant.

Kellemetlen pillanatok voltak, amikor a bizottság megérkezett.

Parczer felteléfonozta: — Itt vannak! Jövünk fel!

Néhány perc múlva nyílt és becsapódott a liftajtó.

Megérkezett a bizottság. Egy nő és egy férfi.

Parczer bemutatja az elvtársakat és sürgősen eltűnt.

— Né, hát maga, hogy került ide? — csodálkozott Sik Olga énekművésznő, a bizottság nőtagja.

— Itt dolgozom...

— Érdekes... úgy tudtam, hogy maga cionista és kiment Palesztinába!

— Igen, úgy volt, de aztán...

— Hát az furcsa, nagyon furcsa!

Miért csodálkozik ezen Sik elvtársnő? Hiszen nem is olyan régen, még maguk is... a maga férje, dr. Scher...

— Mi nem voltunk soha cionisták! — csaltant fel Sik Olga hangja idegesen — az én férjem nem mint cionista, sőt nem is mint zsidó, hanem mint magyar kormánykivándorló ment ki Palesztinába!

— Igen, persze... értem.

Sik elvtársnő arcáról eltűnt a lényeges zavar és sápadtsága.

— Örülök egyébként, hogy magának is megjött az esze, párttag ugy-e?

— Nem, nem vagyok párttag...

A férfi, aki eddig hallgatott, szemüvege mögül fontoskodva pislogott és azt mondta:

— Kérem, először is nyomtatékon figyelmeztetem önt, hogy Rákosi elvtársat szigorúan tilos profilból ábrázolni és csak a hivatalosan elfogadott fényképek alapján lehet őt festeni! Most mutassa kérem a vázlatokat és az üzentervet.

— Várjunk csak! Semmi galamb! Ez is tilos!

— De kérem! A tavalyi május elsején...!

— Az tavaly volt! Most pedig 1949 május elsejére készülünk! Látszik, hogy ön nem elvtárs... akkor értené, hogy ami akkor kellett, ami akkor jó volt, az most nem felel meg... most más kell...

A galambot kihúzták, néhány változtatást eszközöltek egyik-másik tervén, aztán előkerült a pecsét.

Mindent lestempliztek:

— Várjunk csak! Semmi galamb! Ez is tilos!

— De kérem! A tavalyi május elsején...!

— Az tavaly volt! Most pedig 1949 május elsejére készülünk! Látszik, hogy ön nem elvtárs... akkor értené, hogy ami akkor kellett, ami akkor jó volt, az most nem felel meg... most más kell...

A galambot kihúzták, néhány változtatást eszközöltek egyik-másik tervén, aztán előkerült a pecsét.

Mindent lestempliztek:

— Várjunk csak! Semmi galamb! Ez is tilos!

— De kérem! A tavalyi május elsején...!

— Az tavaly volt! Most pedig 1949 május elsejére készülünk! Látszik, hogy ön nem elvtárs... akkor értené, hogy ami akkor kellett, ami akkor jó volt, az most nem felel meg... most más kell...

A galambot kihúzták, néhány változtatást eszközöltek egyik-másik tervén, aztán előkerült a pecsét.

Mindent lestempliztek:

— Várjunk csak! Semmi galamb! Ez is tilos!

— De kérem! A tavalyi május elsején...!

— Az tavaly volt! Most pedig 1949 május elsejére készülünk! Látszik, hogy ön nem elvtárs... akkor értené, hogy ami akkor kellett, ami akkor jó volt, az most nem felel meg... most más kell...

A galambot kihúzták, néhány változtatást eszközöltek egyik-másik tervén, aztán előkerült a pecsét.

Mindent lestempliztek:

— Várjunk csak! Semmi galamb! Ez is tilos!

— De kérem! A tavalyi május elsején...!

— Az tavaly volt! Most pedig 1949 május elsejére készülünk! Látszik, hogy ön nem elvtárs... akkor értené, hogy ami akkor kellett, ami akkor jó volt, az most nem felel meg... most más kell...

A galambot kihúzták, néhány változtatást eszközöltek egyik-másik tervén, aztán előkerült a pecsét.

Mindent lestempliztek:

— Várjunk csak! Semmi galamb! Ez is tilos!

— De kérem! A tavalyi május elsején...!

— Az tavaly volt! Most pedig 1949 május elsejére készülünk! Látszik, hogy ön nem elvtárs... akkor értené, hogy ami akkor kellett, ami akkor jó volt, az most nem felel meg... most más kell...

A galambot kihúzták, néhány változtatást eszközöltek egyik-másik tervén, aztán előkerült a pecsét.

Mindent lestempliztek:

— Várjunk csak! Semmi galamb! Ez is tilos!

— De kérem! A tavalyi május elsején...!

— Az tavaly volt! Most pedig 1949 május elsejére készülünk! Látszik, hogy ön nem elvtárs... akkor értené, hogy ami akkor kellett, ami akkor jó volt, az most nem felel meg... most más kell...

Beszámoltunk arról, hogy a telavivi Ketávim kiadásában a napokban jelent meg Etmol (Tegnap) címen Abádi Ervin albumszerű riportregénye, a művész saját illusztrációival.

A könyv első részében Abádi eredeti módon vizsgálja a középerepai zsidóság útját a nagy katasztrófa idején. A szivekben él a remény: a történelem órája el fogja útni a tizenkettőt és jön a nagy, a szent szabadulás... Am alig, hogy a hős, a felszabadult zsidó — vagy ahogy héberül nevezik, a „soérit hápléta” — a budapesti pályaudvar perronjára lép, egymásután érik a családások. A rendszer nem akarja megtorolni a bűnökét és célja a magyar nép „átnevelése” Ezért járnak szabadon a tömeggyilkosok, ezért nem kapják vissza a zsidók elrabolt vagyonukat és végül — mert ez a lényeg — ezért üti fel a fejét az osztályharcos jelszavakba burkolt antiszemitizmus.

A könyv második részében a hős egyre inkább érzi, hogy nincs helye ebben a kegyetlen, csupa hazugságokra épített rendszerben. Egyetlen gondolat hatja át: menekülni. Öt évvel a „szabadulás” után — 1950 tavaszán — sikerül elhagynia. A könyv záróakkordjában benne van az, hogy „hazaérkezünk”, majd a dátum és a hely: Rámát-Gán.

Alábbiakban Abádi Ervin könyvének egyik rendkívül érdekes fejezetét közöljük, amely beszédesen bizonyítja, hogy már ekkor a prágai per, a moszkvai orvos-vérvád és a diplomáciai viszony megszakítása előtt, miként vélekedtek a magyar népi demokráciában a cionizmusról, a zsidó állam szimbólumáról, a kék-fehér izraeli lobogóról.

Elibük rakott mindent. Címlepterveket, plakátskéceket, a május 1-i dekoráció terveit, a könyvnap pavidonok díszítési elgondolásait.

— Mi ez? — mutatott a szemüveges az egyik rajzra.

— Ez? Ez egy stílizált galamb. Ez lesz a főmotívum az idei május eisejei...

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

Engedélyezve! Kivitelezhető! V. ker. Propaganda-osztály. Ellenőr.

A Világifjúsági Találkozót 1949 nyarán rendezték Budapesten. Hetven ország ifjúsága gyűlekezett heteken keresztül. A „Szikra”, mint minden nagyobb tömegmozdulás alkalmával, akkor

— De hiszen azt letították...

— Most vedd elő nyugodtan... az egész város Piacszo békegalambjával van tele! Most jó lesz a tied is... Jó nagyra csinálj és minden résztvevő nemzet zászlaját fessed bele... Ugy csinálj, hogy jelvényterv is legyen! A tervet a hét végén beviszem a Pártba jóváhagyatni.

A tervet elfogadták. A terv szerint hatalmas vörös drapérián méteres fehér betűkkel, harmincegyhárom nyelven volt olvasható a hivatalos üdvözlő jelszó:

Üdvözljük a világbékeért harcoló ifjúságot!

A Szikra fordítói osztályán összesen huszonegy nyelven tudták megadni a jelszót. A keletázsiai intézetből rövidesen megérkezett az üdvözlés kínai, mongol, hindu, szíami és japán nyelven. Megkapta a szöveget arabul és törökül is. Az albán követésről is befutott a fordítás.

Es ott szerepelt a beadott vázlaton az üdvözlő jelszó héberül is, míg a stílizált galambtestbe odafestette a kék-fehér zászlót is Dávid csillagával a többi zászló közé.

Parczer, mint rendesen, akkor is rohant. A vázlatot a táskájába gyúrta és szaladt a Pártba.

Amikor visszajött, felteléfonozta értem a műhelybe:

— Gyere be, kérlek, azonnal!

Hogy főnöke ajtaján belépett, az felugrott asztala mellől és a düttől vörös arccal ordította feléje:

— Mit csináltál megint!?

Micsoda cionista stíli volt ez? Nem is értem, hogy megszállt ezt! Ki mondta neked, hogy zsidóul is felírd a szöveget?

— De kérlek, Izráelt elismerte Magyarország... Kül döttség is jön onnan.

— Nem érdekel! Nagyon jól tudom, mi van e mögött! — Lerogyott székébe és homlokát törölgette. — pfűh... szép lett volna a Szikra homlokzatán zsidóbetűs felirat... valóban az ember nem lehet elég éber!

A visszahozott vázlaton ez állt:

„A zsidó zászló nem kell!” És a „nem kell” kétszer alá volt húzva.

— Gyere be, kérlek, azonnal!

Hogy főnöke ajtaján belépett, az felugrott asztala mellől és a düttől vörös arccal ordította feléje:

— Mit csináltál megint!?

Micsoda cionista stíli volt ez? Nem is értem, hogy megszállt ezt! Ki mondta neked, hogy zsidóul is felírd a szöveget?

— De kérlek, Izráelt elismerte Magyarország... Kül döttség is jön onnan.

— Nem érdekel! Nagyon jól tudom, mi van e mögött! — Lerogyott székébe és homlokát törölgette. — pfűh... szép lett volna a Szikra homlokzatán zsidóbetűs felirat... valóban az ember nem lehet elég éber!

A visszahozott vázlaton ez állt:

„A zsidó zászló nem kell!” És a „nem kell” kétszer alá volt húzva.

— Gyere be, kérlek, azonnal!

Hogy főnöke ajtaján belépett, az felugrott asztala mellől és a düttől vörös arccal ordította feléje:

— Mit csináltál megint!?

Micsoda cionista stíli volt ez? Nem is értem, hogy megszállt ezt! Ki mondta neked, hogy zsidóul is felírd a szöveget?

— De kérlek, Izráelt elismerte Magyarország... Kül döttség is jön onnan.

— Nem érdekel! Nagyon jól tudom, mi van e mögött! — Lerogyott székébe és homlokát törölgette. — pfűh... szép lett volna a Szikra homlokzatán zsidóbetűs felirat... valóban az ember nem lehet elég éber!

A visszahozott vázlaton ez állt:

„A zsidó zászló nem kell!” És a „nem kell” kétszer alá volt húzva.

— Gyere be, kérlek, azonnal!

Hogy főnöke ajtaján belépett, az felugrott asztala mellől és a düttől vörös arccal ordította feléje:

— Mit csináltál megint!?

Micsoda cionista stíli volt ez? Nem is értem, hogy megszállt ezt! Ki mondta neked, hogy zsidóul is felírd a szöveget?

— De kérlek, Izráelt elismerte Magyarország... Kül döttség is jön onnan.

Ez a könyv (Kaczer Ilés: Ne félj szolgám Jákob — „Alexander” könyvkiadó r.t. Tel-Aviv) éppen idejében jelent meg.

Eppen idejében, hiszen éppoz ez a könyv, a magyar zsidóság Odisszeája és Iliász. Az éppoz pedig abban különbözik minden más irodalmi műfajtól, hogy szezonja, évadja van. A lírai vers nincs évadhoz kötve. A dráma sem, a regény sem, de az éppoz, az igen. Egy éppoz, vagy akkor jelenik meg idejében, ha az idő, amelyről regél, már régen eltűnt az egymásra következő évszázadoknak a kódében és a történelmi valóság magvát már ki sem lehet hámozni a legendából. Az ilyen éppoz nem történelem, hanem inkább mitológia. Vagy pedig akkor szezon szerű az éppoz, ha az író akkor teszi az utolsó pontot a művére, amikor a „hőskötemény”, amelyet elmesél éppen véget ért.

A magyar zsidóság „hősköteménye” pedig alaposan véget ért. A kaput becsukták, a rollót lehúzták, a címet a kapu fölött megfordították. Pont. Vége.

Magyar zsidók vannak, de magyar zsidóság már nincsen. Magyarul beszélő zsidók vannak még Pesten, Tel Avivban, Buenos Airesben, New-Yorkban, de az a közösség, amely egyazon országban él, ugyanazt a nyelvet beszéli, amelynek ugyanaz volt a történelmi célkitűzése, nem létezik többé. És Kaczer Ilés éppen idejében állította nagy írói tehetségét ezen éppoz megírásának a szolgálatába. Mikor még ő is, meg az olvasó is, ha nem is éppen személyesen, de legalább is a nagy-mama meséből emlékszik azokra az édesbús történetekre, amelyek a „Ne félj szolgám Jákob” lapjairól olyan elevenen perognak le. Hiszen ez a könyv szinte valamennyiünknek a családi krónikája. Aki nem egy háttérrel szókott át magyar földről országhatárokon át Izrael országába, hanem egy-két bőröndöt is tudott hozni magával vonaton vagy hajón és a bőröndben megbújt egy családi képesalbum is, most, ha előveszi az albumból a nagyapának vagy a dédanyának a fényképét, nem ismer-e vajjon rá Sulemre? És Malkelere? E hős cseményekben ugyan szegény, de érzelmvilágban olyan gazdag éppoz két hősré?

Bizony, olyan ez a „Ne félj szolgám Jákob”, mint a görög almanach, ha nem is olyan előkelő. Mert nem a görög, hanem a gettói almanach ez. Ambar csak kocsmárosokról, fűtőlős, pántlikás zsidókról, koldusokról és cádikokról szól, de ebben az országutra kivert rongyos zsidókban legalább olyan büszkén él az-Abrahám tól való ősi, nemesi származás tudata, mint akármelyik ariisztokratában.

Elsősorban, mint családi krónika érdekes hát ez a könyv. És bizony az Izraelben élő magyar zsidók jó egynekhánya nagyon is rászorul arra, hogy egy ilyen családi albumban lapozzon. Hiszen a magyar zsidók egy némelyike másképp tudja „ős történetét”, mint ahogy ez a „Ne félj szolgám Jákob” ban meg vagyion írva. Olyan szívesen tesz egynekemly magyar zsidó mélyreható különbséget Izraelben „magyarok” és „lengyelek” között.

A hivatalos magyar zsidóság nagy szeretettel melengette a magyar zsidók származá-

sáról szóló úgynevezett kazár legendát, vagyis azt, hogy a magyar zsidók nem is zsidók, már ami a fajtajukat illeti, hanem Árpáddal együtt Magyarországra jött zsidó vallású kazárok utódai. Pedig végeredményben olyan mindegy, akár jöttek be Árpáddal kazár zsidók, akár nem, mert ezek a zsidók, akikről a mi életünkben szólt Magyarországon, úgysem voltak a zsidók, akikről akkor volt szó. Hiszen Árpád óta többszörösen kikergették a zsidókat Magyarországról, csak aztán újra jöttek, hol Nyugatról, Morvaországból, hol meg Keletről, éppenséggel Galiciából.

A Sulem zsidó — Kaczer Ilés regényének hőse — például Galiciából ereszkedett le a Kárpátok hágón Magyarországra. Szinte ugyanazon az úton, mint ahol a magyarok jöttek be egykor az országba, csak hogy vagy 850 esztendővel később, úgy százötven esztendővel ezelőtt.

Kaczer Ilés hiteles, reális regényt írt, ami mégis fantasztikus. És ez nem paradoxon, mert a zsidó realitás Magyarországon 150—200 évvel ezelőtt valóban fantasztikum volt. Csak félig élt egy ilyen zsidó kocsmáros, vagy tollat szedő z

A vértanuk nem kísértettek

Irta: GERVAI SÁNDOR

Idestova tíz esztendeje már annak, hogy a hitlerizmus áldozata lett hatmillió zsidó lélek. Ennek a maga nemében egyedülálló katasztrófának a méltó meggyászolása és a vértanuk emlékének megőrzése mind a mai napig közik.

Kétségtelen, a különböző országokban történtek kísérletek, kezdeményezések arra vonatkozólag, hogy emléket állítsanak a hitlerizmus áldozatainak. Jelentős összegeket is sikerült erre a célra összegyűjteni.

A pénz már ványrá, éreccé vassá alakították át, de az igazi emlékmű mégsem született meg.

Elszigetelt, egymástól független kísérletek voltak ezek, amelyek csak egy-egy kisebb közösség figyelmét kötötték le.

Az utóbbi években a közvélemény jóváhagyását így keztek megnyerni ahhoz, hogy Párizsban, vagy New Yorkban állítsanak fel egy örök időkre szóló, az emberiség lelkiismeretére ható emlékművet. Akik ezeket a terveket pártfogolták, a megvalósítás első lépésénél szembetalálták magukat a szóbanforgó államok egyes zsidóellenes csoportjainak részéről jött támadással, amely oly heves volt, hogy gondolkodásra késztette a terv legrajongóbb híveit is, vajjon helyes-e, igaz bölcsességre vall-e, hogy elképzelésüket megvalósítsák?

A kénszerűség, a szűkség, a történelmi jogfolytonosság és Izráel népének becsülete egyaránt azt parancsolta, hogy ezt az emlékművet Izráelben állítsák fel, olyan módon, hogy az örök időkre megőrizze a hatmillió vértanu emlékét. Ezt a kezdeményezést a Keren Kajemmet Lejzsráel vette kezébe, olyan javaslatot terjesztett az egész zsidó nép elé, az Izráel államában és a diaszpórában lévők elé egyaránt, amelyek minden szempontból a legmeglehetőbb megoldást jelentik.

Szerencsés ez az elgondolás, hogy a hatmillió vértanu emlékét Jeruzsálemhez köti azáltal, hogy a tervezett mártírok erdejét a Jeruzsálem bejáratát őrző hegyekre akarja elültetni s ezzel fokozza a várost körülvevő történelmi hangulatot, a meghatottság és szentség levegőjét.

Mindenütt a világon zavarólag hat az ilyen dokumentációs jellegű emlékmű. Izráel országában azonban a helyen van és természetesen hat. Nem sért, nem ingerel, nem háborít fel senkit, nincs senkinek útjában, nem fenyegeti az a veszély, hogy az egymást követő és váltó politikai rendezések feleslegesnek és zavarólag hatónak találják a maguk érdekei szempontjából. Ezt az emléket minden zsidó megközelítheti és megtalálhatja minden alkalommal, amikor lelki szükségletének érzi, hogy felelevenítse lemeszárolt szüleinek, testvéreinek, rokonainak és barátainak az emlékével való találkozását.

Egy ilyen meghitt, szemérmes dialógust inkább lehet lefolytatni egy csendes erdőben, ahol minden egyes fa egy-egy ember emlékét őrzi.

„Jáár Hákódosim” hazahozza véglegesen tizennyolc ország vértanuit, akik ismét felsorakoznak egymás mellé éppen úgy, mint a gázkamrák árnyékában. Teljesen ésszerű, hogy ha nem volt különbség a zsidók között akkor, amikor a gázba vitték őket, nem lehet különbséget tenni emléküik megőrzésének alkalmából sem. Egymás mellett zöldek majd időtlen-idődig a különböző országok zsidó vértanuinak az erdei. Minden erdőben külön épület emelnek, amelyben őrzik majd a „vértanu könyveit”, azt a művet, amelybe bejegyzik az adakozóknak a nevét is, akik családtagjaik

emlékét a Jeruzsálem-környéki erdőültetéssel örökítik meg.

A „Mártírok Erdeje” a maga nemében egyedülálló részlete lesz a fővárosnak. Ligetszerűen rendezik el a fákat, utak, ösvények, tervek, virágágyak teszik szépséggé és változatossá majd az erdőt s minden ország erdejében külön, saját stílusban tervezett pavillont építenek, amely a nap huszonnégy órájában mindvég nyitva lesz azok részére, akik mártírjaik emlékének akarnak szentelni egy-egy csendes órát. A pavillonok falára pedig külön emléktáblát helyezhetnek el szüleik emlékére. A pavillonokban külön fülkékben örökíthetik meg az egyes elpusztított hitközségek emlékét.

A Mártírok Erdejében külön részt jelöltek ki a „Jelgyilkolt gyermekek” emlékére és a különböző „gettók harcosainak” nevére.

A vértanuk emlékének megőrzését a felnőttek mellett a gyermekek részére is lehetővé teszik. A Keren Kajemmet minden országban külön bizottságot szervez nevelőkből, tanárokból, tanítókából, akik azt a feladatot vállalják magukra, hogy megszervezik a gyermekeket, akik adományaikkal, gyűjtéseikkel segítenek a vértanuk erdejének megvalósításának gyorsítására. Az összes zsidó ifjúsági csoportokat, mozgalmakat és szervezeteket is bevonják ebbe a munkába.

Nemcsak a cionista mozgalom tagjaira gondolnak, hanem mindenkiire, — világ nézeti, vallási és pártpolitikai állásfoglalásra való tekintet nélkül, akiknek kedves vértanuk emléke s nem akarják, hogy az feledésbe merüljön.

A „Jáár Hákódosim” nagy zarándoklatok színhelye lesz az ünnepek alkalmával külföldön és belföldön egyaránt csoportokat szerveznek olyan emberekből, akik az ünnepeket, az ünnep méltóságát azzal akarják emelni és elmélyíteni, hogy a vértanuk emlékének árnyékában emlékeznek vissza rájuk s az itt rendezett istentiszteleteken vesznek részt.

A hatmillió fa elültetésével a jelenleg még kopár judeai hegyek zöld övezetét alakulnak át, amely megváltoztatja majd az egész tájnak a képét.

Ismét kidomborítja majd Jeruzsálem központját jellegű és személy szerint is közelebb hozza minden zsidó lélekhez, — éljen bárhol is a világon, — a héber főváros. A szellemi és érzelmi központosság nagy munkáját jelentős mértékben lendíti előre és viszi diadalra. Minden zsidó érzeni és tudni fogja majd, hogy szülei, rokonai, testvérei Izráel országában nyugszanak, itt kell, hogy keresse jelképes sírjaikat s nem a gálat különböző országában.

A „Jáár Hákódosim” a vértanuk tiszteletét egybekapcsolja majd Izráel országának szeretetével s egyik tényezője lesz annak a bizonyult, sokfelé ágazó tevékenységnek, amely nem kevesebbet akar, mint, hogy elszakítsa a szétszóródott népet a gálatól és egybegyűjtse saját országában.

Talán nem egészen hiábavaló az a remény, hogy a vértanuk nyomában majd elindulnak az élők is s véddőjüké válnak annak a maga nemében páratlan emlékműnek, amely az ő kedveseik emlékét őrzi.

Igy válik országépítő erővé a hatmillió vértanu emléke, akik nem mint kísértetek, ijesztő árnyak keringenek majd az új életre kelt országban, hanem, mint lelkesítő példaképek és nagy tanúságot jelentő szimbólumok, akik mindég megközelíthetően s elérhetően, vizsgálva és utat mutatva bátorítják majd a gyakran kétségbeeső, elkéseredő,

utat tévesztő és utat vesztő, a nehézségek, megpróbáltatások és szenvedések súlya alatt már-már összeroppanó nemzedékek végtelen sorát azzal, hogy ők mindenkinél többet szenvedtek, mindenkinél nagyobb megaláztatásban részesültek, mindenkinél jobban és mélyebben átéreztek ennek a parancsolatnak az igazságát és értelmét: Ne öl!

A vértanuk erdejé, mint megelevenedett betűk, ott ragyog majd minden Jeruzsálembe haladó ember előtt. Idegen országából érkező zarándok elé és az állam lakóival együtt egyaránt, figyelmet és tanít: Ne öl! Mert azok, akiknek az emléket itt őrzik, annak lettek az áldozataivá, hogy ezt az ősi parancsot elhomályosították, elködösítették egy egész német nemzedék lelkében, amely minden lelkiismeretfurdalás nélkül, igen is, őt.

A Keren Kajemmet erkölcsi kötelességet ró le, amikor megvalósítja a vértanukhoz egyedül méltó emlékművet.

Miként minden nagy eszménél, most ismét népszámlálás lesz külföldön és belföldön egyaránt: a zsidók millióinak ismét számot

kell adni arról, mennyire él még elevenen a lelkükben hozzátartozóik emléke s milyen erős bennük az akarat, az áldozatkészség és az öntudat, hogy hozzájáruljanak emlékeik megőrzéséhez.

Most ismételten bebizonyíthatják azt az akaratukat a zsidók milliói szerte a nagyvilágban — s természetesen elsősorban azok, akik átéltek e szörnyű korszakot, — hogy együtt, egyfa elültetésével hódoljanak a vértanuk emlékének s ugyanakkor hozzájáruljanak az ország építéséhez. E kétőt elválasztani ma már nem lehet és nem szabad! A hatmillió vértanu egyedül örököse: Izráel országa és népe, akik emlékükhöz építenek, példájukkal lekesítenek, egyedülálló tragédiájukkal tanítanak és áldozatvállalásra serkentenek.

A hitlerizmus áldozatai, a hatmillió vértanu, Izráel államában talált végső nyughelyet, s Jeruzsálem dolgozó, munkás népe őrzi majd álmukat, hogy kegyetlen gyilkosok bosszút libegő kiáltással ne zavarják meg soha többé nyugalmukat.

A hatmillió halott most számonkéri a tizenegymillió élőtől a hűséget, a szeretetet és az emléket. Most az ők kötelessége, hogy méltók legyenek a vértanukhoz.

A parnasza védelmében

Irta: Kishont Ferenc

Közgazdaságunk jellegzetesen zsidó megnyilvánulása az inflációs beütés defláció egyre inkább ránknyomja bélyegét és szemmel láthatóan új lendületet ad a létrét folyó küzdelemnek. Mi itt a sikunban akkor döböntünk rá először a jelenség darwinikus természetére, amikor is a környéken működő taxivalálalat serény sofförjei a hajnali ködben mély elefantaspádat ástak a főváros közepén és megtöltötték vízzel. Hat óra negyvenöt perckor a Dán-autóbusz vállalat első kocsija a garázsból jövet simán beleesett az elefantaspádba, rekedt hörgéssel oldalára fordult és beadta a slusszkulcsot.

A törbecsált autóbusz sofförje felháborodva mesélte el kalandját a szomszédos Tuuva-étkezdében, de az eset semilyen különösebb megdöbbenést nem váltott ki belőlünk, mert hiszen világos volt, hogy az elefantaspada megásására az egyre nehezedő gazdasági helyzet készítette a sofföröket. Az infláció következtében beállott pénzügyi nyomár erősen megcsappant a sérubtan utazók száma, a szpeli pedig kizárólag a gazdagabb turisták közlekedési eszközévé szűült. Ilyenképpen természetesen, hogy a kis családjuk sorsáért aggódó sofförök részéről az autóbuszközlekedésnek csapadék után történő ideiglenes korlátozására gondoskodás történt. Lelekiismeretes ember, hasonló helyzetben mást nem is tehet.

Sajnos, azonban a dolog nem maradt ennyiben. Az egyre terjedő pénzügyi csakhamar aktivizálta a sikun területén elterülő két makolet tulajdonosait is. Az igazság kedvéért hozzá kell tennünk, hogy az nyit összeesküvés bizonyos provokatív jellegű lépés előzte meg, ugyanis az egyik fűszeres minden előzetes bejelentés nélkül váratlanul köszönni kezdett a vevőinek, amely taktika minden erkölcsi megítélés szerint kimeríti a tisztességtelen verseny fogalmát. Nem csoda tehát, ha a másik fűszeres az egyik szerdára virradó éjszaka önvédelemből befalazta az immorális eszközökkel élő makolet bejáratát, majd felesége és fiai sztrájkörsgérett álltak a friss falrészlet előtt, nehogy kísértet történjenek annak eltávolítására.

A befalazott üzlet tulajdonosa, valószínűleg pillanatnyi elmezavar hatása alatt, aktív védekezés helyett, kiértesítette a rendőrséget, mire azonnal három őrjárat érkezett a helyszínre a helyzet kivizsgálására. Az őrjáratok azonban nem tudtak megegyezni abban, hogy melyikük körzetéhez tartozik a sikun és mindegyiket azzal valóolta a másikat, hogy el akarja csábítani a közönséget. Parazsa várt ki, amelynek következményeképpen mindhárom őrjárat állást foglalt és gépfegyvereket állított fel, úgy, hogy végül is a rendőrség volt kénytelen a rendet helyreállítani közöttük.

Másnapra a sikun tanuja volt, miként kergeti a környék vátik levélhordója fiatalabb kllégáját rúgások és atkozódások közepette végig a blokkok között. „Drágább lett a posta — kiabálta az öreg — egyik közülünk felesleges!” És még aznap este fülkésítő dörrenés reszkettette meg a levegőt a szélső házak felől — a helyi fül- és gégeorvos robbantotta fel a Kupát Cholim épülő szűfőjének betonalapzatát, mert félt a konkurrenciától. Később az orvost perbefogták, de igazolta, hogy figyelmeztette a Kupát Cholimot, hogy nem tűri monopóliumának veszélyeztetését, mire felmentették.

Es azóta ez így tart.

A nyolcas blokkban lakó borbélyt ma reggel hátonfekve találták zöldegeskertjében. Torka vaimeley éles eszközzel volt átvágva és a lélek messze elköltözött belőle. A titokzatos gyilkosságot teljes homály fedi. Az egyetlen nyom, amely bizonyos mértékig segítségére lehet a nyomozó közlegnek, az egy kis nyomtatott róplap, amelyet zihherheisztüvel a holttestre tűzve találtak. Ez a róplap közölte az érdeklődőkkel, hogy a hetes blokkban új borbély-üzem nyílt meg, amely készséggel áll a nagyközönség rendelkezésére, manikűr.

Az igazat megvallva, én magam sem vonhatom ki magam az események hatása alól. En is csak ember vagyok. Amióta a pénzügyminiszter bejelentette, hogy a bankjegyporgalom terén javulásra van kilátás, időnként különös idegesség vesz erőt rajtam. Valahányszor látom, hogy az Uj Kelet egyes cikkein nevetek az olvasók, fogom magam és feljegyzem az író nevét kizöld noteszembe. Azután egy szép napon majd lecsapok rájuk...

El a kezekkel a parnaszától!

Az irodalom és művészet világából

SOMERSET MAUGHAM UJ KÖNYVE

A 79 éves angol író nemrégiben kijelentette, hogy ezután sem regényt, sem színdarabot nem ír többé és elhatározását semmilyen unszónálásra nem volt hajlandó megmásítani. Főleg e miatt fogadta a világsajtó oly nagy érdeklődéssel új könyvét, amely valóban sem nem regényt, sem nem színdarab, hanem már részben eddig is megjelent hat tanulmány gyűjteménye. Az új könyv címe „Köborló hangulat” (Vagrant mood) és a beszámoló szerint igen érdekes olvasmány, amely emléket, kómikus jeleneteket és reflexiókat közöl Maugham ismert humoros stílusában, valamint ismeretlen részleteket ír és művészek életéből.

HOTEL DROUOT

Nincs a világnak az a műgyűjtője, akinek szíve megdobbanna, vagy legalább is vére gyorsabban ne verne ennek a varázsszónak a hallatára: „Hotel Drouot”. Hősies küzdelmek, nehéz szócáták, remegő izgalmak, nagy művészi élmények és a világ legtarkább tömegének emlékeit idézi fel ez a két rövid szó.

Mert a Hotel Drouot fogalom a nemzetközi művészvilágban. Ott ütik dobra minden nap 2-től 6-ig a világ műkincseit. A Hotel Drouot című minden műgyűjtő ismeri, (Paris, 6, Rue Rossini), ott tolongnak naponta a világ minden tájáról odasereglett műkereskedők, szenvedélyes műgyűjtők, keleti maharadszák és amerikai milliósok egymást őrítélik túl egy-egy értékes tárgy birtoklásáért a sorsdöntő kalapácsütésre, míg pénztelen művészek és platonikus műkedvelők sóvárogva lélekvizságot figyelik mások szerencséjét. Mert az aukció olyan mint a roulette-játék: égő szenvedély fogja el azt is, aki játszik, azt is, aki csak kibicel.

Ez az óriási tarka tömeg egyik teremből a másikba hullámlzik, a katalógus útmutatása szerint. Hogy megközelítő képet kapjunk e különös világ életéből csak egyetlen nap aukciójának fontosabb tételeit ragadjuk ki: ezelőtt két héttel, február 26-án többek között a következő értéktárgyakat árverezték el a Hotel Drouot-ban:

Az 1-es számú tereben mesés értékű Empire-bürokr kerültek kalapács alá. Ezek között a legértékesebb és a legnagyobb árat elért egy Louis-Philippe korabeli szalon és egy ugyan-csak Empire, 178 darabos álló ebédőszerviz, fehér és arany párizsi porcelánból. A kettes számú tereben szőnyegeket árvereztek: a legdrágábban kelt el egy Tabriz antik selyemszőnyeg, egy óriási antik Bukhara és egy csaknem fehér, magasszörű Indokina-szőnyeg. Sokan megcsodálták az 5.770x5 m. nagyságú III-ik Napoleon-korabeli Aubusson szőnyeget is. Az ötödik tereben gyűlt össze a modern festészet iránt érdeklődő közönség. Elárverezése került itt többek között Bourdelle, Monticelli, Pissarro, Renoir, Rouault, Uttrillo, stb. híres festők szá-

mos képe. Egy 7-es számú tereben antik és modern ékszereket, a 8-asban néger művészeti tárgyakat, a 9-esben pedig Renszansz-bronzokat stb. kiállították.

A nap nagy szenzációja azonban a 9-es tereben folyt le, ahol egyiptomi, görög és római antik szobrok, kéziratok, kerámiák stb. kerültek aukció alá. A szenzációt okozó tárgy „Horus”, a karvalyarcú egyiptomi isten szobra volt. A rendkívüli értéket képviselő, „saita” korából való szoborcsocka anyaga tiszta arany és ezüst, drágakövekkel inkrusztálva és súlya 15 és fél kiló. S számunkra nem érdektelen az sem, hogy ez a híres Horus-szobor Lévi Ben-Hion, ismert párizsi zsidó műgyűjtő gyűjteményéből való.

JOHN GIELGUD UJ SIKERE

Gielgud, a leghíresebb 96 angol színész, akinek nemrégiben jelemt meg illusztrált életrajza — amelynek egyes fejezetét saját maga írta — most színpadra vitte Wilham Congreve 17-ik századbeli angol író „Ilyen az élet” (The Way of the World) című vígjátékát. Gielgud mint rendező is kitűnőnek bizonyult és a lapok a legnagyobb elismeréssel hangyan írnak arról a hősies erőfeszítéséről, amelyről Gielgud a rendezés során tanúságot tett. Ennek ellenére, hogy a darab hangulata már elavult és hogy a női főszereplő sem hozta ki szerepéből a maximumot, Gielgud szellemes rendezésével és magas klasszissú játékával (6 játszottá Mirabel szerepét) a darabot újra színpadi remekművet csinált és az idei szezon egyik nagy sikerét. Akárcsak régen — írják a lapok — az angol közönség újra végigrohantotta, hála Gielgudnak, Congreve idejétmúltan hitt vígjátékát.

REMBRANDT-TANITVÁNYOK KIÁLLITASA

A londoni Mathiesen-Galeriában angol művészeti körök Rembrandt híresebb tanítványainak képeiből kiállítást rendeztek, amelynek jövedelmét a holland árvakároslutak javára fordítják. Művészi körökben tudott dolg, hogy a nagy holland festő nemcsak nagy művész, de született pedagógus is volt. Már fiatal kora óta tanítványok vették körül, akiket szenvedélyesen oktattott. A kiállításra összegyűjtött képek közül — amelyhez angol és francia magángyűjtők is beidülték a birtokukban levő képeket — figyelemreméltó Aert de Gelder két képe és különösen érdekesek a két tehetséges holland testvér, Fabritius és Barent Carel festményei. Ezek már nemcsak lemeszólták a nagy mestert, de saját egyéniségüket is belevitték művészetükbe.

A NÖK

GANDHI ELETEBEN

Ezzel a címmel jelenik meg New Yorkban, még a hónap folyamán, Eleanor Morton könyve. A könyv mindazokkal a nőikkel foglalkozik, akik Gandhit életében körülvevették; fontos részt szentel Gandhi édesanyjának, feleségének és főleg azoknak a nőknek, akik közéleti magasságokig jutottak fel a nagy bölcstársulások alapján.

TAXI-SZOLGÁLAT CHEDERA-TEL-AVIV

„HASOMRON” CHEDERA „R A M A” TEL-AVIV
Herbert Samuel-u. „Egged”-
Jehuda Halévi 45. szám
Allenby sarok. Postával
del szemben. Telefon: 111.

Tisztelettel közli, hogy
új taxijáratot kezdett
CHEDERA-TEL-AVIV
TEL-AVIV-CHEDERA
között.

Rendszeres csomagszállítás
naponta reggel 6.30 órától estig.
PONTOSSÁG — FIGYELMES KISZOLGÁLAT —
LEGMEGNEVEZETT KÖCSIK.

A BÍRÓSÁGI ILLETÉKEK ÚJ DIJSZABÁSA

Dr. WEISS OSZKÁR, ügyvéd

A magyar nyelvterületéről bevándorolt olvasók között régi otthonában bízósági ügyekkel kapcsolatban a bírósági illetékek problémájával. Régi lakóhelyükön az emberek általában kevés dolguk nek a bírósággal és ha lehetett a bírósággal is valamelyen ügy, amely miatt a bíróság hoz kellett fordulniok, úgy azzal kapcsolatban aligha merülhetett fel a bírósági illetékek kérdése. Általában a magyar perrendtartás területén (Magyarország, Felvidék, Transzilvánia) az igazságot kereső közönségnek rendszerint nem kellett törődnie sem a perkoltséggal, sem az illetékekkel, sőt még ezek az illetékekkel sem. Mert az előleget az általánosságban csak a kiadások miatt a pernyertesnek kellett megfizetnie, az ellenfélre lehetett áthárítani.

Ezzel szemben itt az országban a perkoltság, az illeték és az ügyvédi munkadíj előleget a bíróságnak már eddig is komoly problémát okozott a jogkereső közönségnek. A bírósági illeték kérdése nálunk még a mandátum ideje alatt az angol-szász jogrendszer szellemében nyert rendezést és azóta alig ment valami változások keresztül. Ha azt vesszük alapul, hogy például egy eskü alatti nyilatkozat (affidavit), mely ebben a jogviszonyban ugyszólván mindennapi szükséglet, eddig csupán nagy piacsterre került, vagy hogy egy polgári kereset illetéke 1.200 IL-nél kevesebb, azaz 120 IL volt a maximum, amiben az ítélet illetéke (nem úgy mint Középkelet-Európában) is bebefoglalható, akkor a megváltozott gazdasági viszonyokat tekintve véve elmondható, hogy önálló állami életünk ideje alatt a bírósági illeték nem okozott különös problémát azok részére, akik a bírósághoz kényserrel fordultak.

Ez év január elején, ugyszólván minden bevezetés nélkül, szinte titokban megjelent az új bírósági illetékdíjszabás, amely egyszerre olyan magasra emelte a bírósági eljárás illetékeit, hogy a rendelet egy nagybán veszélyeztetni tudja az igazságszolgáltatás kívánatos menetét. Minden változás szerint ezt a hirtelen támadt intézkedést físzkális okok idézték elő és az államkassza megszorult helyzete nem adott módot arra, hogy a törvényhozó apparátus az új illetékdíjszabást megfelelő módon előkészítse. Pedig szükség lett volna minimálisan arra, hogy leg alább a szakörök véleménye meghallgatásuk s olyan képviselői szervek szóljanak a kérdéshez, amelyek az ezéles és alacsonyabb szociális szintű állók tömegét képviselik. De miután az új illetékdíjszabás rendeleti uton lett életbe léptetve, az igazságügyminiszter szuverén rendeleti jogán, nem volt mód arra, hogy leg alább is nem tartotta az igazságügyminiszter szükségesnek, hogy a rendelet részleteit illetően meghallgassa az illetékesek véleményét és így történt, hogy a rendelet meglepetészerűen, minden nyilvános hozzászólás, kritika, vagy vita nélkül jelent meg és 1953. január 11-én kellett volna életbe lépnie.

Hogy a rendelet körül sok minden nem volt rendben, azt különösképpen az is mutatja, hogy az ügyvédszövetségnek a rendelet megjelenése utáni egyetlen interjúja elég volt ahhoz, hogy az életbe léptetés határidejét az igazságügyminiszter egy további hónappal kitöltse és közben egy helyesbített rendeletet jelentett meg, amelyben bizonyos speciális és a jogkereső község védelmét szolgáló változások nyertek törvényerőt.

Az olvasóközönség tájékoztatása céljából néhány számszerű adatot kívánok ismertetni az új (a már helyesbített) rendelet illetékdíjszabásából. Egy 200.- fontos kereset (250.- IL a legmagasabb összeg, amelyet a bíróságnál érvényesíteni lehet) eddigi díja a meghatalmazás illetékén kívül 6.- IL volt. Az új rendelkezés szerint ezentul 1.000.- fontig 5 százalékos illetéket kell készpénzben leróni, tehát 200.- fontig 10.- IL-t; eddig egy 1.000.- fontos perért 24.- IL-t, egy 5.000.- fontosért 90.- IL-t és egy 10.000.- fontosért 120.- IL-t kellett lefizetni, míg a maximum, tekintet nélkül a per összegére 120.- IL volt. Az új díjszabás szerint a perelt összegeknek bizonyos degresszív módon megállapított százalékat kell majd leróni (5.000.- IL-ig 4 százalék, 10.000.- fontig 3½ százalék, 20.000.- fontig 2½ százalékot és így tovább) és eszerint a fenti kereseti követelések érvényesítésénél (1.000.-, 5.000.- és 10.000.- IL) a fentjezett "szégek helyett 50.-, 200.- illetve 350.- IL-t fog kellenni lefizetni. Az emelkedés tehát minden esetben több száz százalékos lesz ki. Eszerint egy 50.000.- IL összegű polgári perben 120.- IL helyett 800.- IL-t fog kellenni leróni. Ki tudja majd ezeket a hatalmas összegeket megfizetni, ha kénytelen mégis jogorvoslás miatt a bírósághoz fordulni.

Például az ideiglenes végrehajtást (biztosítási végrehajtásnak felel meg) elrendelő végzésért a biztosítási kért összeg fél százalékát kell lefizetni, de semmiestere se többet, mint 100.- IL-t, az eddigi 12.- LI-vel szemben. Örökösödési ügyekben a bírósági eljárásért, az örökösödési illeték (mely lényegében egy vagyonátruházási adó) kívül az örökség értékének egy százalékát fog kellenni megfizetni. Lakfelmondási, lakaskülföldi és birtokviszály ügyekben a két évi bérösszeg alapján kivetett a fent jelzett felemelt rendes kereseti illeték fizetendő le, de minimálisan 30.- LI, az eddigi egészen csekély illetékek szemben.

Igy vagy mértékben emelt fel a rendelet az ügyvezetést megállapítási keresetek, valamint azon bírósági végzéseket kapcsolatos illetéket is, amelyek a perlekedő feleket valaminek az elvégzésére, vagy türelésére kényszerítik; pedig ezek a perek igen nagy jelentőséggel bírnak különösen a bérbeadók és bérlők, építetők és vállalkozók közötti jogviszonyok és ezalóbbi származó perekben, amelyek lényeges részét képezik az izraeli fejlődés és gazdasági érdekelentéket süriodási felületének.

Általában radikálisan fel emeli a rendelet az összes bírósági beadványok és kérvények illetékeit (egy affidavit illetéke ezentul minden eskütevő után 0.500 LI lesz). Igaz, hogy létezik egy bizonyos "szegényjog"-u illetékmentesség is a rendelet értelmében, azonban ez nem olyan automatikus valami, mint volt a kontinensen, hanem a bíróságtól függ meg akkor is, ha kérelmező fel van szerelve az előírt szegényjogi bizonyítvánnyal. A szegényjog izraeli változata nem hoz sok praktikus megoldást, mert szerencsére igazán szegény felek itt kevesen akadnak. Az átmeneti munkanélküliségtől eltekintve, általában mindenki megkeresi a kenyerét és fedezni tudja folyó kiadásait, még ha "bírói illetékre" nem is fog ezentul telni.

Az igazságkeresés egyik évezredes vívmánya, hogy a bírósági ítélettel meg nem elégedett fél egy magasabb fórumhoz fordulhat orvoslás-

Bér Ervin: Hirlapi viták és a költségvetés

A viták mögött, amelyek a költségvetés nagysága, a munkanélküliség problémájának megoldása, vagy végeredményben akár a devizakeresetek körül zajlanak, két erős alap gondolat húzódik meg. Vannak, akik vissza akarják hozni a régi jó inflációs idöket és vannak, akik minden erejükkel ellenzik ezt.

A pénzügyminiszternek, aki eddig nem mutatott túlzott ügyeséget a gazdasági problémák megoldásában és minden másban a legkisebb ellenállás útját választotta, legalább az az egy kitünö tulajdonsága volt, hogy el tökéltette magát, nem fog több pénzt nyomtatni és bármilyen legyenek is az eszközök, amelyekhez nyulni kénytelen, hogy költségvetési bajait megoldja, a fedezetlen pénzkibocsátás eszközéhez nem fog nyulni. Söt ezt a szándékát mindedig keresztül is vitte.

A helyzet azonban megváltozott egy kicsit. Olyan közgazdászok, akik nagyon közel állnak Lévi Eshkolhoz és akik egy esztendővel ezelött hangosan zengték a kormány csodálatos bölcseségének dicséretét, amellyel megszinterték az inflációt, ma megfordították köpenyüket és mivel nincs fantáziájuk, a munkanélküliség kérdésének egyetlen megoldását a bankpréssben látnak.

Az elmúlt héten két cikk is jelent meg, az egyik a "Dávár"-ban, Nátán Ben-Nátán, a másik pedig a "Mááriv"-ban Silber úr tollából és mindkét cikk az új inflációs dicséretet zengi. A gazdasági érvelés, amelyet akár Ben Nátán úr, akár pedig Silber úr felmutathatnak, nagyon gyenge, hogy erősebb kifejezéseket ne használjunk. Aki ma meg akarja újítani az inflációt, nem gondolhat erre komolyan általános gazdasági okokból, hanem csak személyes, vagy csoport-érdekből.

Kiknek áll érdekében?

Két nagy csoport is van, amelyek komoly érdeket fűzöznek az infláció megújításához. Az egyik csoport a Hiszdrut, a másik a luxus cikkek előállító, vagy forgalmazó vállalkozók. A Hiszdrut attól fél, hogyha nem sikerül a leg-sürgösebben tenni valamit a munkanélküliség ellen, nemcsak az fog történni, hogy a munkanélküliek nem látják majd többé védelmezőjüket a szakszervezetben és így a Hiszdrut politikai ereje csökken, hanem meg-

eshetik, hogy a munkanélküliek letörök a bérnivot és ezzel azokat is el fogják távolítani a szakszervezettől, akik munkában maradnak. A luxusiparok pedig természetesen elsősorban érzik a pénzhányt és most arra hivatkozva, hogy a fogyasztók vásárlóerejének csökkenése miatt be kell zárják üzemeiket és el kell bocsássák munkásaikat, a hazai ipar védelmének ürügye alatt az követelik, tölt-sünk a lakosság zsebébe még egy kis pénzt.

Ami a luxusiparokat illeti, tökéletesen igazuk van a saját szempontjukból. Nekik nem kötelességük védeni az ország érdekeit, nem is érheti őket szemrehányás ha nem teszik ezt. Másrészt azonban tényleg jobban menne nekik az inflációban. Hogy az egész tavalyi kormánypolitikának éppen az volt a célja, hogy munkanélkülieket pontosan ezekből a nemzeti szempontból fölösleges ágakból "omoly termelőségakba irányítsa, mitsem változtat a dolgon.

Ideiglenes megoldás

Ami azonban a Hiszdrutot illeti, vagy helyesebben szólva azokat a köröket, amelyek úgy gondolkoznak, mint Ben Nátán úr, egyáltalában nem ilyen világos a számítás. Azzal, hogy inflációs pénzt bocsátunk ki, nem oldjuk meg a munkanélküliség problémáját. Eppen úgy, ahogy végeredményben nem oldottuk meg az utolsó négy év alatt, nem oldjuk meg a következő évben sem. Ha ugyanis az inflációs teljes foglalkoztatottság, igazi foglalkoztatottság lett volna, mert nem került volna sor erre a munkanélküliségre az infláció megszünése után. De mivel az embereket a múltban is csak olyan munkákban foglalkoztattuk, amelyeknek nem volt gazdasági megalapozottsága, kiestek ebből a haszontalan foglalkozásból, amely nem hozott hasznot senkinek, a mint nem nyomtattak több pénzt. Ugyanez történnék ma is. Egy időre megszününk a munkanélkülieket, de az infláció megszünésével a régi bajok még fokozottabb mértékben térnének vissza. A végtelenségig pedig még Ben Nátán úr szerint sem lehet inflációban élni.

Kötségvetési vita Ez az inflációs-deflációs vita szolgál valójában hátterül a parlament költségvetési vitájának. A pénzügyminiszter 216 millió

kötségvetés elfogadását javasolja és joggal mutat rá arra, hogy ugyanez az összeg mintegy 25 százalékkal nagyobb a tavalyinál, de ez az emelkedés nem közzelti meg a bérek és árak emel-tésének mértékét. Úgyhogy az idén valójában kisebb a költségvetés, mint tavaly volt.

Mások viszont azt állítják, hogy azok a csökkentések, amelyekre az új költségvetés értelmében a tavalyhoz képest sor kerülne, nem elegendők a gazdaság egészségességéhez. Söt, ez az év még csak nyomatékot kap, ha figyelembe vesszük, hogy a költségvetés, amelyet Eshkol úr a parlamentnek benyújtott, távolról sem meríti ki a kormány összes pénzügyi tevékenységeit és ha a bevételi oldalon csak 216 millió szerepel, ez csak azért van, mert a pénzügyminiszternek nem volt kedve több bevallani és nem azért, mert valószínűleg nem lesznek más bevételek.

Árkiegyenlítősi alap

A legfontosabb az eltitkolt, vagy helyesebben szólva, a be nem vallott jövedelmek közül az árkiegyenlítősi alap jövedelme. Lévi Eshkol költségvetési beszédeben beismerte, hogy az alap jóval többet hozott a kormányra, mint amennyit a tavalyi költségvetés előírt, söt azt sem állította, hogy az új költségvetési javaslatban szereplő két és félmillió bevételel kimeríti a valóságot.

Amíg azonban az alapnak egy kicsit is árkiegyenlítősi jellege volt, érteni lehetett, hogy a költségvetésben nem tüntetnek fel pontos számokat, ha azt nem is lehet megérteni, miért titkolják el a tényleges bevételeket. Az utolsó héten közzétett intézkedések azonban még az árnyékát sem hagyták meg az alap eredeti céljának. — Nincs szó többé arról, hogy az alapnak teljesített fizetések célja két azonos áru árát, amelyek közül az egyiket olcsóbban vásárolták külföldön, vagy olcsóbban gyártották egy helyi üzemben, kiegyenlítsék az által, hogy az olcsóbb áru külön terhet raknak — mindez azzal a céllal, hogy a fogyasztó egyforma áron kapjon minden egyforma árut.

Támogassuk a szegény német ipart

Ellenkezőleg az árkiegyenlítésből rendes vám lett, amelynek ugyan megmaradt a neve és az a régi tulajdonsága, hogy nem számolnak el róla a költségvetésben, de ugyanolyan módon, ugyanakkor és ugyanott fizetik, mint a vámot.

A gyárosok és a kereskedők hangosan tiltakoznak az új rendszer ellen, amely nemcsak újabb nehézségeket okoz nekik, hiszen a díjakat akkor kell az új rendszer értelmében fizessék, amikor az áru az országba érkezik (nem pedig miután már eladták, mint eddig volt szokásban) és ezzel nemcsak vásárlási lehetőségek csökkennek, hiszen nem áll korlátlan hitel rendelkezésükre, hanem bizonyos árukat indokolatlan

megkülönböztetésben is részesít. Így például a Németországból érkező falicsompek után mintegy felényi kiegyenlítősi alapot kell fizetni, mint a máshonnan származók után, úgyhogy végeredményben a német ipart támogatja a kormány intézkedése; érdemesebb olyan venni. A múlt héten közzétett listában nem az egyetlen kuriózum — a támogatás sok időt venne igénybe mindegyiket felsorolni — és az érdekeltekrőlben azt remélik, hogy a listákat meg fogják változtatni.

Hogy az árkiegyenlítősi alap körül bajok vannak, azt maga a pénzügyminiszter is érte. Kötségvetési beszédeben — amely különben a félig titkos és eltitkolt alapok körül ködséggével tünt ki — megígérte, hogy a kiegyenlítősi járulékok egy részét legalább, rendes vámmá fogja átalakítani. Reméljük, hogy a Kneszet meg fog megelégedni ezzel a nyilatkozattal és rábírja a pénzügyminisztert, fedje fel kártyáit.

Újabb áremelkedések

A költségvetési beszéd egyébként bizonyos csalódást okozott. A miniszter nem tért ki részletesen arra, hogy milyen fejleményeket vár a következő évben és csak arra szorítkozott, hogy bejelentse, milyen ár-emelésekre lesz szükség, hogy a költségvetést egyensúlyban tudja tartani. Nos, ezek az áremelések bőségesek. Söt, mivel a pénzügyminiszter véleménye szerint a lakosság nincs abban a helyzetben, hogy luxusárakat vásároljon, elsősorban a közszükségleti cikkek árát fogják felemelni.

Kormányzati körök bealési szerint az áremeléseknek csak az a része, amely az alacsony dollárértékek felemeléséből származik majd, egy év alatt harminc ponttal fogja emelni az indexeket és ezzel együtt a drágasági pótlékok. Ezenfelül azonban további áremelések is lesznek a várm felemelése következtében.

Már nem is véve számításba azt, hogy milyen hatással lesz a dolg az egyes polgári életére, az áremelések bizonyossága kiltástalanná teszi az új költségvetés jövőjét. A kiadási tetteleket körülbelül a jelenlegi árnyvó alapján becsülték fel és a költségvetés nem tartalmaz olyan tartalékokat, amelyekből fedezni lehetne az áremelések nyomán a magasabb kiadásokat.

Igaz, a jelenlegi költségvetési javaslat kisebb, mint a tavalyi volt, mert bár az összeg emelkedett, az emelkedés nem áll arányban az év alatt bekövetkezett áremelésekkel. De ha a kiadásokat csak annyival fogják csökkenteni, amennyivel a pénzügyminiszter jelenleg javasolja, megint nem fog sikerülni kiegyenlíteni a költségvetést.

VIDOR közvetítőiroda
TEL-AVIV, Allenby 94.
Telefon: 3345
LAKASOK
EXISZTENCIAK
ÜZLETHELYISÉGEK
ÜZLETEK
TELKEK, stb. K281

STREPLESS
vállpantnélküli melltartó és
fürdőruha
specialista
GUTH MAGDA
Párizsban végzett női ferhőnemű-készítő
Tel -Aviv, Dizengoff 97 (Azéltől Epost, Párisi-u.)

Legszebb ajándék pészachra
ALEXANDER könyvcsoport

Kaczér I. Ne félj, szolgálom Jákob	4.200 IL
J. Paldi: És jött a fergeg	3.500 "
Kishont F.: Ige-Mige	2.500 "
חנה ורדה ורדיני אפרים קישון	2.400 "

Kapható az ország minden könyvkereskedésében, a kiadónál és megbízottainál.

ALEXANDER könyvkiadó és lapterjesztő rt.,
TEL AVIV, SMARJAHU LEVIN U. 14.
Könyveink külföldre küldését vállaljuk.

ért. Ezt a fundamentális polgári jogot veszélyeztetni a rendelet, amikor előírja, hogy a fellebbezés benyújtásával le kell róni a fentemlített m gas illeték felét és ha tekintetbe vesszük, hogy a végrehajtás benyújtásánál kétféle magas illetéket is kell fizetni, akkor levonható az a következés, hogy van olyan pérencia eljárás, amelyben háromszor kell majdnem ugyanazt az illetéket leróni — a jelzett egyébként is horribilis díjszabás szerint. A rendelet abba az alapvető hibába esik, hogy újlatászi a kormány gazdasági politikájának megfelelően — több mint négy év u-

szolgáltatás egyik legfontosabb biztosítéka a modern államéletnek és különösen a demokratikus államrendezésnek. Ha az új illetékdíjszabás most lezárja a bíróság kapuit az anyagi javakal nem rendelkezők előtt és külön anyagi megerősítést fog kívánni ahhoz, hogy valaki igazát kereshesse a bíróság előtt, úgy az kétségtelen a közmorálnak még nagyobb esekélyesedésehez fog vezetni. Ezért államérdek, hogy ne csak biztos, gyors, egyszerű, de egyben mindenki részére elérhető és olcsó igazságszolgáltatás álljon az épülő ország polgárságának rendelkezésére.

Liszt - Prokofieff - Kodály

Az elmúlt hét zenei krónikájában véletlenségből en nek a három zeneszerzőnek neve került fel, — mindegyikük más vonatkozásban.

Liszt Ferencről Kesztenberg professzor studiojában megtartott előadásán, amellyel az ott játszott hmoll zongoraszonátát vezette be. Gondolatmenete fedte Bartók Béláét, ki 1936-ban a Magyar Tudományos Akadémián tartott székfoglalójában többek között arra mutatott rá, hogy Liszt befolyása, hatása a zene fejlődésére mennyivel intenzívebb, mélyebb volt, mint Wagner Richardé. — „Nem akarom ezzel mondani, hogy L. nagyobb zeneszerző volt, mint Wagner. És mégis — L. művei termékenyítőbben hatottak az utána következő nemzedékre, mint Wagneré.” Azután arról beszélt Bartók, hogy milyen rendkívüli heterogén elemeket ragadott fel műveiből, melyekben olasz, német, magyar, spanyol, régi gregorián és román hatások mutatkoznak felváltva. — „A mi azonban még fontosabb” — folytatta volt Bartók előadását, — „amihez Liszt hozzányúlt, azt úgy átgűrte, arra annyira rányomta egyéniségének bélyegét, hogy saját tulajdona lett belőle. Sok mindent vett át idegenből, — de még többet adott hozzá a magáéból.”

Kesztenberg professzor rávilágított Liszt öröklék kutató, kereső, újat alkotni akaró egyéniségére. S amit néla az esztétika legfőbb erényül könyvelt el, azt az idők változó ízlése, mondhatni személye folytán Szergej Prokofieffnél, a napokban elhunyt jelentős szovjet orosz zeneszerzőnél — hibául rótták fel kortársai. 1941-ben megjelent önéletrajzában őszinte vallomást tesz: „Eltetem legfőbb érdeme — (vagy ha úgy tetszik, hibája) — mindig az volt, hogy eredeti saját nyelvezetet kerestem. Gyűlöltöm az utánzást, az elcsépett csokizsokat. Nem kívánom senki álarát magamra ölteni!” S Prokofieffnek ez a megalkuvást nem ismerő egyénisége sok öszszetűzést adott okot bírálóival.

Lehetetlen, hogy Prokofieff valóban gyakorta esett áldozatul ama főrékvésének, hogy mindezen eredeti kívánt alkotni, akkor is, mikor a belső átélés, az őszinte inspiráció ércfedezete nem állt ezen alkotások mögött. 1918-tól 1933-ig főképp Párizsban élt, s ha a nyugati világ hagyományai, vagy az új francia impresszionizmus csak megtermékenyítőleg, de nem irányítólag hatottak is rá, minden bizonnyal választást állítottak közé és az új orosz folklorista tendenciák közé. Erre vezethetők vissza azok a megismétlődő konfliktusok, a gyakori eltérő nyelvi törekvések, amelyek egyes művei nyomában keletkeztek. Neki nem sikerült az egymásnak ellentmondó hatásokat oly mély belső egységbe fasszania, mint egykor Liszt Ferencnek. — Mikor Tolstoj „Háború és béke”-jét két estre terjedő hatalmas operában dolgozta fel, kritikusai kifogásolták, hogy „a drámai cselekményt túlságosan kaleidoszkopszerűen változó epizódokban rögzítette, s ezért ezek nem Hleszkeának belő szervezen a mű koncepciójába.”

Visszat hazatérése után írott első nagyszabású műve, az „Alexander Nyevszky” kantáté tizta lelkesedéssből és őszinte áhitatból fakadt. Sokat vitatott sajátossága, szarkazmusa, grotesksége való hajlama. Önéletrajzában így jellemzi (1941-ig írott) munkáinak stílusváltozásait: 1. klasszikus, 2. újító, 3. gópiés, 4. lírikus, 5. grotesk. De az utóbbit később sietett helyesbíteni: nem grotesk, csak tréfás. S valóban, ha összevetjük Bar-

tók, Sztravinszky és Prokofieff groteszk vonásait, úgy az elsőnek „Fából faragott királyfi”-jában az esetlen bábu tragédiája mögött megérezzük az emberi sors drámáját, a szerző meleg együttérzését. Sztravinszky bábuja, Petruska, cinikusabb és lélektelenebb. S Prokofieff, ki más vonatkozásban is sok hasonlatosságot mutat Bartókhhoz, szintén az emberi közösségérzés közvetlenségével metózi ki Kómius figuráit. Gondoljunk csak a nálunk is előadott „Kije hadnagy” ragyogó paródiájára, vagy a „Szerellem a három narancshoz” c. operájából készült zenekari szvitre (melyet egy ízben a szerző közreműködésével volt alkalman hallani), a bűbajos gyermekopera rára, „Péter és a farkas”: ra: ebbe a kissé fanyar humorba mindég belevegyíti — ha a modern szerzők tárgyilagossabb hangján is — saját szubjektív érzelmeit.

Szergej Prokofieff 1891-ben, Szoncovkán, Jekaterinoszláv mellett született, hol atyja, akárcsak Liszté, gazdatiszt volt. Öt éves korában kezd komponálni, nyolcéves, mikor „Az óriás” című első operáját írja, s 13-at még nem tölti be, mikor Rimszkij-Korszakovnál és Ljadovnál zeneszerzést, Cserepninnél vezénylést, majd Anna Jesipovánál zongorát tanul. Hat szimfóniát írt — az utolsót 1947-ben fejezte be, — számos operát, öt zongora-, két negedű- és egy csellóversenyt, hatalmas kórusműveket, részben a szovjet vezetőegénységének ajánlva, — Gyagileff hatása alatt több ragyogó balettet is, melyek közül a „Roméó és Julia”-ból készült szvit az elmúlt szombatn közvettette a Kol Jiszráél. — zongoradarabokat, s kísérezőnét Puskin „Onyegin” és „Boris Godunov” című drámáihoz. — Markáns egyéniség volt, az új orosz zene nek külföldön is legelismertebb képviselője. De mégis utódek nélkül távozott most tőlünk. Liszt színparkozó, világitó üstökösöként maradt fenn a zeneművészet égboltozatán. Prokofieffnek, ennek a merész ujtónak és kimagasló, hatalmas zenei géniuszának helyét a történelemben csak az elkövető kéző évtizedek fogják meghatározni.

KODÁLY ZOLTÁN

hetvenedik születésnapját, ha kissé meglepve is, ünnevelte egy a „Nemzetek művészete” sorozatban Mirjám Levit által a Bét Háchinuch-ban rendezett hangverseny Kodály művészetét nemrégiben részletesebben méltattam. A jelenlegi ünnepi koncert Keresztmetszetet kívánt adni művészi munkájáról, amennyiben az kamarazene-együttes, ének-szenekar nélkül egyáltalán lehetséges volt. Megnyitól nálunk először hangzott el egyetlen hébernyelvű zöveg és hagyományos zsidó dallamra írott „Aldot a Név” (Báruh sém kávod) kezdetű kórusa egy vokálegyüttes előadásában, melyet egy részlet a „Kálló kettős tánc” című énekkari műből követett. Egyetlen zongorára írt sorozatból, melyet 1910 és 1918. között írt, a névtelen katona emléket megörökítő, drámai koncepciójú „Sifreirat”, az impresszionista „Il pleut sur la ville” s a komor hangulatu „Székely keserves” szerepelt műsoron. Ugyancsak egyetlen eredeti hegedűre írott műve, a mélyenszántó „Adagio” is előadásra került. Két legnépszerűbb szinpad művéből „A székyfőnök”-ből és „Háry János”-ból kettősöket és balladákat hallottunk néhány népdal feldolgozásán kívül.

A műsor második felében magyarországi szerzők, Kelen Hugó és Szelényi István feldolgozásában hagyományos keleti zsidó népi dallamok kerültek a Faludi—Budai—Garaí—E. Sári alkalmi

A mi felejtethetetlen dr. Patai Mesterünk temetésén, míg a Chevre Kadisa emberei azzal voltak elfoglalva, hogy a halottat előkészítsék a nagy útra, ahonnan vissza térés nincs, az egybegyűlt héber írók és ujságírók személyes élményeiket mesélték el egymásnak Pataival kapcsolatosan és egyben kiérték arra, hogy a magyarorszádság magasan számárán felül járult hozzá a héber nyelv és tudomány fejlődéséhez. Elismerték, hogy a rabbinisztikus irodalomnak a magyarszarmazású tudósok nagy lendületet adtak és a modern zsidó kutatóink, mint Goldzieher, Bachér és Blau örökbecsű műveikkel gazdagították a zsidó tudományt. Patai József pedig a középkori héber költészet egyik legnagyobb ismerője volt és Herzl biográfiájával olyan standardmunkát alkotott, amellyel a halhatatlank táborába vonult be.

Csendesen hallgattam, hogy dicsernek bennünket egy szerény kérdést kockáztattam meg csupán:

— Ha ez mind igaz és valóban igaz, akkor miért nem szenteltek a lapok Patai halálának többet, mint egy kiadós autóbalesetnek, ahol az áldozat véletlenül a tanítóegyesület tagja, vagy valamelyik párt vidéki színi-jének másodtitkára volt.

Ennek nem a jisiv, hanem ti, magyar nyelvterületről származók, vagytok az okai. Nem tudjátok adminisztrálni magukat és ezért nem vesznek tudomást rólatok. Erre nem volt mit válassznom, mert mi tudjuk a legjobban, hogy ez mennyire igaz. Ez a zsidó törzs, amely a gazdaságban is kitűnt kiváló képességeivel, itt valahogy sehoh sem tudta ki-vívni magának az őt megillető helyet. Lehet, hogy ennek a túlzott szerényység, vagy tehetetlenség az oka.

Emlékszem, eszelött vagy tizenkét esztendővel, amikor a máápil-hajókák érkeztek meg az új olék a magyar nyelvterületről, oly nép-szerűsége tettek szert, hogy még a szinpadon is bemutaták őket. A magyar olék hal látták magukat, Pedig nem tettek egyebet, mint teleditották az utcákat ezzel a két szóval, hogy: hacci grus!

MIÉRT NEM TUDNAK A MAGYAR JISUV ALKOTÁSAIRÓL

Írta: SAUBER-MIHÁJLOVICS SÁNDOR

Ez volt az egész héber tudásuk. Ott álltak a forgalmas utcákon és szorgalmasan ordították: Hacci grus, hacci grus! Így áruiták a házilag készített nyálakat, fánkot, keljfeljancsit, patogatott kukoricát és vattacukrot. Ez magyar találmány volt, amelyet a magyar máápilok vezettek be a jisivban és így váltak népszerűvé.

Abban az időben nagy volt a gazdasági krízis és a HOH akkori vezetősége, hogy az új jövevényeken segítsen, „máápil-kiállítást” rendeztet a volt magyar kávéház teraszán.

A kiállítás technikai tervezését dr. Weinstock mérnök intézte és a szerény tárgyakból megalkotott kiállítást a kíváncsiskodók ezrei látogatták meg és a cháci grusért áruít tárgyakon kívül bemutattak és a helyszínen árusítottak müvirágot, kalotaszegi varrotást, halasi csipkét, matyót, házilag készített furulyát és játékokat, valamint rongyszőnyegét és ehhez hasonló sajtós, magyarországi öleltességeket. A kiállítás attrakciója az akkor felépült Migdalar-mozi gipszmodellje volt, amely Marmorstein Theodor nevű máápil ügyességét dicsérte.

A máápil-kiállítás megnyitására a városi és állami hatóságok is képviseltették magukat és a lapok hasáboakat szenteltek a magyar olék leleményességének és ügyességének. Azóta a magyar jisiv megcsokorozódott és nemcsak nyálakával és pattogatott kukoricával tud dicsekedni, hanem joggal eldicsekedhetik mindazzal, amit az ipar, művészet és mezőgazdaság terén teljesített. A nagyközönségnek fogalma sincs arról, hogy a Közélet egyik legfontosabb stratégiai hidját a Guth és Salpeter-céggel építette az angol hadvezetőség. Itt, az országban készítették el a hid vaskonstrukcióját és innen vitték Irákba, ahol a megszábtott idő előtt felállították. Azt sem tudja a jisiv, hogy az első ké-ményépítő mestert Magyarországról hozták. Ez az

őreg Varga bácsi volt, aki nek a fia, a világhírű vak zongoraművész. A vasbeton-építést is a magyaroktól tanulták meg a jisivban. Amig nem jöt el a Guth mérnök, azt hitték, hogy a vasbeton nem egyéb, mint a cementtel összekevert vadarabokból álló habarcs. — Guthtól tanulták meg, hogy ez egy vasból készített konstrukció.

Ma már büszkék lehetünk a Zori-gyár által készített és külföldre is nagy mennyiségben szállított gyógyszerekre és a temesvári származású textilesek gabardin-szövetek keresett cikk a külföldi piacon. Az első motortekercselő üzemet a kassai Spielberger alapította az országban és az első izráéli kiadású 16 kötetes talmud, a Weisz bácsi nyomdájából került ki.

Bizonyára csodálkozni fog az olvasó, ha megtudja, hogy az izráéli gyémántipart két máramarosi zsidó fiatalember honosította meg. Ez az ipar tekintélyes összegű keményvalutát biztosít manapság az államkasszának. A fiatal Fuchs, miután az országba jött, mint párdeszermunkás kereste meg kenyerét. Hiába tanulta ki alijjázása előtt a gyémántszőlés művészetét Amszterdamban. Itt ezzel nem érvényesülhetett. Véletlenül a natanjai Danker párdeszében kapált, amikor megtudta, hogy Dankernek az öccse nem más, mint Ben Ami polgármester. Erre könyörögni kezdett gazdájának, hogy mutassa be a polgármesternek, mert neki nagy tervvel vannak és azt csak Ben Ami urral tudja megvalósítani. Többhetes nógatás után Danker arra kérte az öccsét, hogy álljon már szöba ezzel a mániákus munkásával, aki miatt már nem mehet be a párdeszébe, mert ha meglátja, azonnal abbahagyja a munkát és fantasz tükus terveinek magyarázatával lopja az időt.

Ovéd Ben Ami polgármester, aki mint riporter kezdte meg karrierjét, kíváncsi volt már erre a fantasztra, mert egyrészt, úgy látszik, felébredt benne a riportertevő, másrészt tudta, hogy ebben az országban csak fantasztaák alkottak valamit. Ben Ami meghívta Fuchst, aki magával vitte Rosenberg nevű barátját, akivel együtt dolgozott Antwerpenben és Amszterdamban, hogy igazolja szavainak valódiságát. Ugy gondolta, hogy kettőn jobban fogak hatni a polgármesterre és rábírák őt, hogy fektesse le a gyémántipar alapjait Izráelben.

Fuchs és Rosenberg másfél órán át oly megyőzően magyarázta el a polgármesternek a gyémántipar izráéli jövőjét, — különös tekintettel a közeledő európai tragédiára, ahonnan a nagy gyémántosok menekülni akartak, — hogy a polgármester néhány nap múlva Antwerpenbe repült Fuchs kíséretében és megkezdtek a tárgyalásokat az ottani zsidó gyémántosokkal. Az antwerpeni zsidók egyrésze áthozta ide üzemet, betani-

tották a gyémántszőlés művészetére a munkások ezreit és ennek köszönhető Natanja gyors fejlődését. A város, elismerése jeléül, egy-egy építési telekkel jutalmazta meg a két leleményes gyémántszőlőt és a mai napig ott látható egymás mellett, Natanja legszébb részén, Fuchs és Rosenberg gyönyörű villája.

A Nyugat és Kelet közti feszült politikai helyzet is új lehetőségeket nyitott az izráéli ipar fejlődésére és az előjelek szerint Izráel fogja átvenni Magyarország háziésztes szőnyegeinek és paprika-exportjának a helyét. A skandináv államok és Svájc nagymennyiségű torontáli szőnyegét vásároltak Magyarországon és most, hogy Klein Béla Tel-Avivban nyitotta meg üzemet, megindult külföldre a torontáli szőnyeg, amelyet ma már nem Magyarországról, hanem Izráelből szerzik be a külföldi cégek.

Három évvel ezelőtt sikerült Magyarországról az országba érkeznie Feldmesser Lajosnak, aki Magyarország egyik legnagyobb paprikakészítője volt és a szegedi állami paprikaműveket 25 éven át igazgatta. Feldmesser látta, hogy paprikatudományát Izráelben nem értékesítheti, hát felcsapott sefőrnök az állami postai hivatalnál, mert mint gyakorlati vezető könnyen letette a sofförvizsgát. Ezt a foglalkozást ideiglenesen tartotta. Ő nem mondott le arról a tervéről, hogy a szegedi paprikát meghonosítsa Izráelben, ahonnan az egész világra szállíthatja. Végre sikerült találnia egy argentinai turistát, aki Feldmesser tervének meghallgatása után hajlandó volt nagyobb összegeket investálni az izráéli paprikáiparba. Több ezer dollárért rendelt egy paprikaművet Szegedről, amelyet Náchlát Gánimban állítottak fel, a Ráánán füszergyárban. A valódi szegedi édes-nemes paprika magjának beszerzése sem ütközött nehézségbe, mert az argentinai társ nem volt ráutalva az izráéli kincstár dollárkiutalására.

Miután a mag megérkezett, megbízta Hoffert, a haifai Neo-Agrária magtervezet vezetőjét a palánták elkészítésével. A Szochnutal pedig megállapodtak, hogy az újonnan megalapított falvakban a szegedi paprikából készített palántákat ültessék el és kötelezték magukat minden mennyiség átvételére. Miután az argentinai zöldséget is adott a magyar telepeeknek sikerült nagymennyiségű paprikát termelni, amely fővidésen exportra kerül.

A paprika minőségének feljavítására a kormány 46 tonna szegedi paprika behozatalára adott engedélyt, amíg az itteni paprika nem éri el a szegedi minőségi fokot. Az izráéli paprika iránt nagy érdeklődés mutatkozik külföldön is, mert a Ráánán gyár a paprikát a rabbinátus felügyelete alatt gyártja, úgy, hogy azt a legvallásosabb zsidók hűsvétkor is nyugodtan használhatják. Így tehát nemcsak szegedi paprikát, hanem kesser paprikát is fognak szállítani Izráelből és egy magyar olé álma a megvalósulás stádiumába került, paprikamezőktől piroslak az izráéli táj...

A paprikáipar már most is a munkások száznait foglalkoztatja és érdemes lenne foglalkozni azzal a gondolattal, hogy mutassuk be a jisivnak, hogy a magyar alijja nemcsak megtalálta a helyét az országban, hanem lehetőséget nyújtott az új olék ezreinek, hogy kenyérhez juszanak, az államkasszának pedig, hogy nemvárt forrásból keményvalutával gazdagodjék.

Sok hasznót hozott az országnak a magyar alijja. A baj csak az, hogy a nagyközönség előt ezt gondosan tudjuk titkolni.

VÁROSKÖZI "ARIE" TAXI-SZOLGÁLAT LTD.

Ezennel tudomására hozzuk a t. közönségnek, hogy az első kocsink

Haifáról Tel-Avivba

pontosan reggel 5 óra 45 perckor indul, tekintet nélkül az utasok számára. Ettől az időponttól kezdve minden 16 percben indulnak az autók Tel Aviv felé.

Direkt taxi-szolgálat

HAIFA és JERUZSALEM között, 6-szor naponta

Haifa, Hádár, Baerwald utca 9 szám. (Hechaluc-sarok) szemben a postával. Tel. 3595.

vokálnegyes által bemutatás. Ennek a gyűjteménynek mely 1948-ban jelent meg, összeállításában Szabolcsi Bence, Fraknói Károly és Kelen Hugón kívül dr. Herskovits Fábán is közreműködött. Bartók hat román táncát és magyar népdal feldolgozásait hegedűre, egy pad művéből „A székyfőnök”-ből és „Háry János”-ból kettősöket és balladákat hallottunk néhány népdal feldolgozásán kívül.

A műsor második felében magyarországi szerzők, Kelen Hugó és Szelényi István feldolgozásában hagyományos keleti zsidó népi dallamok kerültek a Faludi—Budai—Garaí—E. Sári alkalmi

altistája vitte a vezetőserepet. A vokálnegyeset, melyben szintén közreműködött, ő tanította be, vezényelte s zongorán harmonikusán alá támasztotta. Nagy drámai előadókészsége minden számban, de különösen a „Rozs felelés” széky népdalladban megkapó erővel nyilvánult meg. Garaí Ernő többek között a „Psalmus Hungaricus” tenor-szóloinak nagyvonalu és átértett előadásával aratot nagy sítoltunk zongorán előadni. Néhány műdal, Lavotta és Lányi Viktortól egészítette ki a változatos műsort.

Rudolf László

APROHIRDETESEK

ADAS - VETEL

Varrógépet, „Singer-t” vesz. eladó: Ing. Hirschensohn, Jaffa, Bustrus 12. Telefon: 81024. A5

VAREGÉP MERKAZ (központ) vétel, eladás, javítás, kimondottan szaküzlet. Harisnyaszemfelszedőgépek és alkatrészek. T. A., Bt Lehem 8., Becáel suk-nál. A2

Bevezetett miznen Natanján átadó. — Cim: Révész, Natanja, Ráv Kuk 12. A521

350-es munkabíró motorke-
rőpárt, jó állapotban, meg-
vételre keresek. Fried, Tel-
Aviv, Nachmani u. 28. A664

Wagenberg-büterház. Vétel
eladás, csere, alakítás, poli-
tízítés. Új bútor is, rész-
lejtetésre. Mindenféle „La-
kol” bútor raktáron. Tel-
Aviv, Rambam-u. 8. (10-1,
4-7-ig.) A634

Eladó európai dupla rekla-
mié, legmodernebb kivitel-
ben, jutányos áron. Steiner,
Tel Aviv, Herzl 83. A636

Személymérleget keresek
megvételre, vagy bére. —
„645” jeligére a kiadóba. A645

Új luxusbútor olcsón eladó.
Allenby 97/III. em., 2. bejá-
rat, 13-as ajtó. (1-4, 7:30-9.)

Két pelyheplaplan eladó.
Farkas, Naharia, Máebárá,
erif 55-D. A676

Levelezés - házasság

Gyermektelen, 47 éves, dol-
gozó özvegyasszony, beren-
deztet lakással, férjhezmen-
ne hozzáillő intelligens, eg-
zisztenciával bíró úriember-
hez 55-ig. „Szorgalmas” jel-
igére a kiadóba. A695

Szélid, szimpatikus mesav-
nyik, csinos, jóindulatú élet-
társat keres 26-30-ig. —
„Tiszta” jeligére a kiadóba.

45 éves dolgozó özvegy, Hai-
fán szépen berendezett la-
kással, hozzáillő dolgozó férj-
et keres. „3-27” jeligén, Uj
Kelet, Haifa, Shapira 13.

Érett, intelligens mesav-
nyik, berendezett mesek-
kel (villany) Tel Aviv kör-
nyékén, keres magáhozillő
élettársat 28-ig. — Levelek
„Meleg otthon” jeligére a
kiadóba. A633

27 éves, biztos egzisztenciá-
val és lakással rendelkező
főúri, komoly leány ismeret-
séget keresi házasság céljá-
ból. „Szép magas” jeligére a
kiadóba. A 647

38 éves özvegyember keres
38-35 év közötti házastár-
sát, lehetőleg vallásos érzel-
műt. Leveleket „Gépező” jel-
igére, Jeruzsálem, Hár-Tuv,
erif 364. A641

Saját berendezett házsal
rendelkező, csinosnak mon-
dott özvegy, gyermekeinek
féjét, magának jóindulatú
féjét keres 47-ig. „3-26” jel-
igén, Uj Kelet, Haifa, Sha-
pira 18. A644

Hüségös felesége lenne úri-
embernek 55-ig, otthonra
vagyó, csinos, széke özvegy,
jó gazdasszony. „No 483”
jeligére, Advertising Centre,
Haifa, Herzl u. 40. A646

40 éves, fedrészszalon tulaj-
donos lakással, feleségül
venne szakmabeli nőt 30-40
éves korig. „627” jeligére a
kiadóba. A627

Önálló, Tel Aviv közvetlen
közeli, kertvárosban sa-
ját lakással rendelkező öz-
vegyasszony keresi 60 év
kerüli komoly férfi ismeret-
séget házasság céljából. —
„611” jeligére a kiadóba.

Emzstenciával bíró, jobb
szigeruan vállalkozó özvegy
talmoduó férjét keres 55
évesig, lakással. — Irjanak:
Haifa, POE 5263. A540

Vallásos kőr Haifán házassá-
ságot kövvetit ideális ala-
pon. Fogadás minden ked-
den 6-8-ig. Tábor-u. 1 sz.
POE 5262. A661

LAKÁS - BÉRLLET

1-2-3 szobás lakások bére-
adók „Emuna”, Jeruzsálem,
Princess Mary 14. Tel. 3156.
A406

Lakását bérbeadja, eladja
gyorsan és kedvezően Münz
Ellenberg és Tsa útján. Tel
Aviv, Javne u. 34. Telefon:
62514. A 4

L a k á s t. üzlethehelyiséget
akar? Forduljon: Ringel
Sándor közismert közvetítő
irodájához, Tel Aviv, Nach-
lat Benjámin 39. A6

Lakást, bájít-mesutafét, üz-
letet, raktárt gyorsan, szil-
gorú diszkrécióval kövvetit:
„Express”. T. A., Merkáz
Báálé Meláché 5., első em-
let. Felfogadás: d. e. 10-1,
d. u. 4-7-ig. Telefon: 66760.

Olcsón kiadó 2 szobás lakás
Rási u. környékén. Érdeklő-
dőni: Weingarten, T. A.,
Hillel Házakén 8.

Jeruzsálemi kétszobás kom-
fortos lakásmat eladnám,
vagy elcserélném. Érdeklő-
dő: jeruzsálemi fiókkiaadó-
ban. A699

Azonnal beköltözhető két-
szobás lakás, fél dunám
földdel, Natanján Sikun Va-
tikimban, eladó. „2700”, Uj
Kelet, Natanja, Ráv Kuk
utca 12. A 604

Szép erif-szoba, 3,20x4 m.,
könnyen szétszedhető, 200
fontért eladó. Bergmann,
Tel Aviv, Petaeh Tikva út
37/a sz. A652

Eladó: 1.) Háromszobás
ház 2 dunám földdel Rámát-
ájimban, 8500 font; 2.) há-
romszobás luxuslakás ozle-
pekön, front, Givatájimban,
Kofér Hájisuv mellett, 8500
font, azonnal beköltözhető.

— Kiadó: 1.) Háromszobás
lakás, II. em., front, Tel-
Aviv, Achaad Haam-Sheinkin
környékén, 5000 font; 2.)
két szoba, luxus, Tel Aviv,
Cafenbaaz. — Alexander G.,
Tel Aviv, Alhija u. 1/II. em.
3-as szoba. A655

Nagy üzlethehelyiséget kere-
sek Beér Séva központjá-
ban. Ajánlatok: Tel Aviv,
POE 4338. jeligére.

ILLAS - FOGLALKOZÁS

Ügyes, fiatal nő elhelyez-
kedne kávéházban, miszadé-
ban vagy gyermek melé.
lehetőleg bentlakással. Cim:
Weber Avrahám-nál, Rison
Lecien, Sikun Mizráchi,
erif 34. A621

Ferfelett szabóesemő ajánl-
kizt pezióba, vagy vendég-
löbe, Tel Avivba is elmegy.
Cim: Uj Kelet, Natanja,
Ráv Kuk 12. A654

Szakkönyvtár keresek calcium
carbonicum precipitatum
gyártásához. „3-28” jeligére
haifai kiadóba. A661

Egyedülálló nőt keres bent-
lakással heralial háztartás.
„609” jeligére a kiadóba. A 630

Vegyészem keres ügyneket
kiskereskedők látogatása
océljából Tel Avivban. Ke-
rőképárral rendelkezők elny-
ben. Ajánlatokat „Allandó
jóvődelem” jeligére, Givat-
ájim, POE 2., kérünk. A640

Speciális virágkertetészet ré-
szére felvevnek magyar,
vagy német nyelvtudású,
legalább négy középkiskolát
végzett (15-16 éves) tanu-
lót. Irásbeli ajánlatokat Je-
ruzsálem, POE 678 címre
kérek. A640

Megbízható szeretők, metá-
peletek, kettéapólok, iroda-
takarítók, bébi-sitterek Ir-
gun Hamizlakimnál, T. A.,
Merkáz Báálé Meláché 5.,
tel. 66760. A673

KERDESSEK

Goldstein kémikust — kb.
10 hónapja van az ország-
ban — kéri, lépjen össze-
kötésbe Morkinnével,
Haifa, Karmel-hegy, Meriah
utca 1. A606

KULONFELE

Mezőgazdasági ruha és fátylel
— párizsi modellek — köl-
csönzése és készítése hozott
anyagból. Leszállított árak.
Salon „Adin”, T. A., Nachlat
Benjamin 3. A302

Lakásokhoz tartozó, csomag-
lás, beraktározás, vámolás:
OREX-Transport, Jeruzsá-
lem, Ben Jehuda 6. A10

SABAKLINIKA! Celluloid
és mindenféle törött baba
javítását vállalom. Tel Aviv,
Rotschild 60. A12

Felnyelhet, tollat, legmagasabb
árban veszek, toltisztítást,
paplan- és párnakészítést
vállalok. — Weingarten D.,
Tel Aviv, Rotschild 60.

HASKÓ MERNŐK CIANOZ
és féregirtást vállal olcsón,
garanciával. Tel Aviv, Ha-
melech Koresch 16. A452

Vállaljuk elsorángú ágynemű,
női fehérnemű, gyer-
mekruha és pongyola készi-
tését hozott, vagy saját
anyagunkból. Javításokat
is vállalunk. Végé Mose,
Jeruzsálem, Keren Kájje-
met 20. A670

CHROM-SHAV aranyoz,
ezüstöz, nikkelez. Malkin &
Gallaer, Tel Aviv, Allenby
36. (Udvar.) A657

Kámpítőeszt, függönyeszt,
pehely és vattapaplan ol-
csón, gyorsan készítek. Lev-
lap hívásra házhoz megyek.
Grün kárpitos, Givat-Alhija,
174-es utca 7. sz. A631

Szobafestést, mázóást vál-
lalok. Spitzer, Cholon, Ráv
Kápech 2. Ungár kölcsonk-
önyvtár mellett. A618

Dunájából pehelypaplant,
párnákat készítek. Tollat
polgárok veszek. Cvi Weiz-
mann, Tel Aviv, Dizengoff
utca 118. A28

Nevelő kertés házban, 3-4
gyermek gondozását és sé-
fáltatását reggel 8-tól 2 órá-
ig vállalja. Megkereséseket
„Ahatkert környékén” jel-
igére a kiadó továbbít.

Könyvek — könyvtárak

JÓ ÉS ÚJ KÖNYVEKET
olvashat Jámbor Eliseva
kölcsonknyvtárból, T. A.,
Allenby 34. udvarban. Köny-
veket a legmagasabb áron
vásárolunk. A 1

Jó könyvet szeret olvasni?
HADASH! — Manheim sa-
bátok **HADASH!** — Eladó
könyve van? **HADASH!** —
A legjobb kölcsonknyvtár
HADASH! T. A., Hajarken
59. Alcsnyitól hatodik ház

BESZERÉS

Régi ingok szakzerű újjá-
gáborításra, férfiting, pizza-
ma és női sportbúzők mé-
ret után Zimroni Továnál,
Tel Aviv, Zeszéf Hánási 3.

Műanyagok, vaságyat Adler
Tovóvóralnál vásároljon —
Tel-Aviv, Nachlat Benjamin
122. Rendeléseket, javítá-
sokat vállalunk.

NAGYHAVI RESZLETRE
késztünk mindenmü dí-
vatos gyögy- és mérték utá-
ni cipőket. A Ganz, T. A.,
Allenby 60. Bejárt Bét Ha-
soeva utcából. A649

TÁRS

Vegyzésű cikkek gyártása-
hoz érte komoly szakem-
bert keresünk alakuló kee-
peratívánkba. „Vidékre” jel-
igére a kiadóba. A623

OKTATÁS

UJ KURZUS kezdődik a
Vogel-tánciskolában, T. A.,
Allenby 116. sz. - Tel. 6640.
Magánérkek. - Oktatás ma-
gyarul is. A22

Női- és gyermekruha-
szabóeszt, modelliro-
zást, legújabb divatu
vonalvezetést tanuljon
ZESOVICSNAI,
Tel-Aviv, Lessing 14.
Gerdón mellett. A674

4-es autóbúsz. K8724

Haifai apróhirdetéseik

Detektívregénytől a legme-
dnebb irodalomig megta-
lál mindent SAMUEL kölc-
sonknyvtárban. - Köny-
veket veszek. Haifa, Herz-
lia 7, udvarban. A19

Veszek magyar könyvet
könyvtárt. — Modern Ma-
gyar Kölcsonknyvtár, Hai-
fa, Herzl 61. Signon. A 3

1-2-3 szobás lakások Ha-
daron és Karmelen kiadók,
eladók. — Ekszisztenciák. —
S. Sternberg & Sen., Haifa,
Herzl u. 29. T. l. 3715, 2245.
9.30-12.30, 4.30-6-ig. A260

Érdekes! Vádi-Gámál, Tá-
chánát-Hákarmel, Bat-Ga-
lim, Kirját Elijáhu körzeti-
ek kériék levápon könyv-
jegyzékemet. Válegathatnak,
lakásukon cserél László,
Haifa, Allenby 79. A603

Fényképezést, csak elsőren-
dű erőt, keres: Photo
„Esther”, Haifa, Herzl 55.
A603

Most festesse lakását-búte-
rát, szépen, olcsón, részletre
is, az ország bármely részé-
ben. Rosenfeld György,
Haifa, Herzl u. 64. (Kochavi
illusztrárban.) A662

Vegyen gázfűtést (rész), —
a villanyáram drága —
Gerdón-Gottesman occasio-
nizetében, Haifa, Nordau 5.
A600

Fűzőkészítők, sütők (gáz-
és neftré), javítások, bél,
alkatrészek a specialistánál.
„Paigas”, R. Mainz, Haifa,
Hechaluc u. 28. A658

Gyermeknevelést 3-9 éves
korig saját gazdaságomban,
vállalok. Rosenfeldné, Kirját
Amal-Ofenit, Rch. David
Remez 54. A643

Egyedülálló asszonyt, aki
főzésben tökéletesen járta,
azennalra felvezünk. (La-
kásielhetőség). „Ramat Ha-
dar” szálloda, Haifa. A608

Haifán alcsnyitől szobát ke-
resek a Herzl utcán vagy
közeliében, földszinten, vagy
félemeleten, különbejárta-
tal, esetleg telefonnal. Irás-
beli ajánlatokat „Üzlet” jel-
igére a telavivi kiadóhiva-
talba kérek. A674

Agilis fiatalember 1000 font-
tal, közreműködéssel, betár-
sulása. „3-40” jeligén, Uj Ke-
let, Haifa. A662

„Ingyeztet gépező, fűtő, la-
katos, seifför, állást keres
Schauer Julius, (Haifa)
Machne David Bét 504. A600

Cipőszéki munkást és fel-
szabóeszt keresünk, állás-
állandóra keressük. „3-35”
jeligén, Uj Kelet, Haifa. A678

Motorkezőpár 300-es,
„MECSLES” kitiűő állá-
potban, eladó. Rábi, Haifa,
Nordau-u. 35. A678

Csinos átadó üres üzlet, fe-
leg női fedrészszalon, amely
nincs a környéken. Haifa,
Alhiva 39., kávéházban. A677

Rádiók

nagy választékban, kály-
hák és különféle főzé-
edények,
„Zohar” melegvíztartá-
lyok 70-150 literig.
Csillár, vasaló, kum-kum,
stb. Fluorescent égők fel-
szerelése, rádiójavítás.
Villamos munkák
olcsó áron (*)
részletre is.
UNGER és TARSA
Tel Aviv, Sheinkin u. 58.
Tel.: 3212.

Berendezjük jeruzsálemi t. előfizetőinket és hirdető-
feleinket, hogy a
**Jeruzsálemi
fiókkiaadóhivatal**
(*) visszaköltöztött régi helyere
Ben Jehuda 2, kapu alatt

PÉNZT folyósít ékszerre és minden értékre
Lombard Tiferet T. A., Rotschild 31.
Tiferet-ház.
Vezető: RAJNA DÁVID, ékszerész,
a bpesti állami zálogházak v. becsüise (3-5-ig). Tel. 4976

Különleges pézsachi vásár
Elsőrendű BUTOR, PATENT-REKAMIEK, SZÉKEK
kidolgozású MELYEN LESZÁLLITOTT ÁRON.
Tekintse meg dús raktárunkat.
ENGEL, REHITÉ BOGRASCHOV
Tel Aviv, Bograschov u. 15. Ben Jehudánál.

Konyha- és háztartási cikkek
praktikus ajándéktárgyak nagy választékban, mér-
sékelt áron, ismét beszerezhető.
LESSINGER S. T. A., Montefiore u. 25.
Allenby sarkán.
Tel. 66062.

**ULPÁN
AZ ON
otthoná-
ban**

**UJ IVRIT,
LEVELEZOTANFOLYAMUNK**
segítségével elérheti cél-
ját: szabadidejében, köny-
nyű módszerrel sajátíthat-
ja el az ivrit nyelvet.
A 3 félékezett a következő:
**• IVRIT
KEZDŐKNEK**
(angol, francia, vagy né-
met fordításban), kezdve
az alf-béttől, 1500-as szö-
vegekig.

**• IVRIT
HALADÓKNAK**
(Radai „Második Lépés”-e
alapján), azoknak az ez-
reknak, akik alaptudásu-
kat tökéletesíteni akarják.
Kérdő-kurzusunk végzett-
jei 10% engedményt kap-
nak.

**• IVRIT
ERŐS HALADÓKNAK**
(erőteljesi fokozat)
★ Egyéni módszer ★
★ Kezdező feltételek ★
★ Gyors szolgálat ★
Közölje velünk egyéni ki-
vánságait, kérje tanter-
vünket és információt:
az U. H. osztálytól

**The Hebrew Tutorial
Institute of Jerusalem**
összeköttetésben a
**THE BRITISH
INSTITUTES**-szel
Jeruzsálem, POE 1259,
Rch. Ben Jehuda 2.
Tel Aviv, POE 487,
Rotschild Blvd. 15.
Haifa, POE 1474,
Bank u. 5.

Beeben és Budapestben
18 éven át működött
koszmóközi szalon.
Modern arcapolás, szem-
pillafestés, végleges szőr-
eltávolítás rövidhullámmal

LA BELLA
Dr. Kovács Elemérné
T. A., Jehuda Hálevi 104.

**„MOTOR” ELEKTRO-
MECHANIKAI ÜZEM**
POLLAK JÓSEF
Jaffa, 16-os utca 4 szám.
(5-6-es utcából nyílik)
8%, 10, 17 HP új svájci
motorok eladók.
Minden erősségű motor,
díszes tekerésű

Kézilányt
keres kalapszalón.
MELITA FLACHS
T. A., JEHOASH-U. 5.
K826

Sajátkezitményü
perzsaszövegekkel díszí-
theti fel lakását, ha részt-
veszi a most induló
**PERZSASZÖVEGSZÖV-
TANFOLYAMON.**
LASZT, T. A., Sheinkin 14

**יִקְרוּ
הַתּוֹרָה**

Jégszekrény
részletre
„ALBUS”-nál
TEL AVIV, Erlanger 3.
Tachana Merkazitnál.

Kfar Achim keres
met szót
aki jó előadó és a
belső titkári (máskir pnia)
teendőket is el tudja látni
Jelentkezés: Mázkirut,
Kfar-Achim, deár ná,
Chef Asad.

Csehszlovákiai származá-
sú fiatal özvegy, akinek
kávéháza és Tel Aviv köz-
pontjában luxuslakása
van, férjhezmenne szim-
patikus, intelligens úrhoz.
ICHUD HALEVAVOT
házasságközvetítő iroda,
vezető: ALIZA.
Tel-Aviv, Petaeh-Tikva út
36, sz., Tachana Merkazit-
nál, Bét Hadaral szemben
D. e. 12-2, d. u. 6-9-ig.
K794

**Utazás
Európába**
Aki Európába akarnak
utazni, forduljanak a
„TURISZTIKA”
utazási irodához
JAFFA, 300-as utca 5. sz.
Nega-mozi mellett.
Gyors elintézés.

Uj kalapot
csak
HESIL SCHWARCZ-TOL.
T. A. Nachlat
Benjamin 40

Több városban váratlanul sztrájkbaléptek a tanítók

Tegnap mintegy 30 ezer gyermeket küldtek haza az iskolákból és óvodákból

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). Tegnap minden várakozás ellenére, sztrájkba léptek a jeruzsálemi tanítók és 27 ezer óvodás és iskolás gyermeket, akik szakadó esőben jutottak el az iskolákba, hazaküldték. A sztrájk azért tört ki, mert a város és közoktatásügyi minisztérium még nem tudta folyósítani a tanítók februári fizetését.

A tanítósztrájk nem új jelenség Jeruzsálemben, sőt másutt sem, és majdnem minden hónapban megismétlődik, legelsősorban a főváros zilált anyagi viszonyai következtében.

Emellett a közoktatásügyi minisztérium és Jeruzsálem városa között már régi vita folyik az államnak az iskolahálózat fenntartásában való részvételének mértékéről. Míg a város háza a tanítók fizetésének 80 százaléka, a közoktatásügyi minisztérium csak 70 százalékot hajlandó folyósítani.

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). — A tanítók szakszervezetének vezetősége tegnap permanensen ülésezett az ország több helységében kitört tanítósztrájk miatt. A szakszervezet ugyanis március 11-ig adott haladékot az illetékeseknek a februári fizetések folyósítására, de a fizetés helyett a közoktatásügyi minisztérium további 6 nap haladékot kért. Erre válaszul a szakszervezet vezetősége rövid felhívást küldött ki tagjainak, amelyben közölte, hogy „március negyedikén kelt határozata érvényben van. Március negyedikén pedig azt határozta a szakszervezet, hogy azok a tanítók, akik 11-én nem kapják meg a fizetését, 12-én sztrájkolni fognak.

A sztrájkoló tanítók küldötsége fel fogja keresni a Mápáj most ülésező nagytanácsának elnökségét is és tiltakozását fogja bejelenteni az ellen, hogy a tanítók

fizetésének kiutalása hónapról-hónapra késedelmet szenved és a járandóságaitak mindíg csak az utolsó fegyver igénybevétele után kapják meg.

A tanítósztrájk következtében az ország különböző helységeiben 50 ezer gyermek maradt ki tegnap az iskolákból és óvodákból. A tanítók Jeruzsálemben, Ramlén, Luddon, Petách Tikván, Rison-le-Cionban és a környező mábárákban is sztrájkolnak. Dinur közoktatásügyi és Rókách belügyminiszter az utolsó pillanat-

ban megoldást keresett a sztrájk elkerülésére, de a szakszervezeti vezetőség hajthatatlan maradt. A határozatról, amelyet az éjjeli órákban hoztak meg, a tanítók is csak a reggeli órákban szereztek tudomást. — Majdnem minden iskolában és óvodában megtartották az első 2-3 órát és csak aztán küldték haza a gyermekeket.

Tegnap este az illetékes helyi hatóságok azt közölték, hogy Rechovoton és Petách Tikván ma reggel újra megkezdődnek a tanítások.

Az angol-egyiptomi viszály

(Elsőoldali cikk folytatása) azzal kell számítani, hogy a tárgyalásokat hosszabb időre elhalasztják.

Szaleh Szalem örnagy, Nagib tábornok megbízottja a szudáni ügyekben, tegnap tartott előadásában kijelentette, hogy „olyan Szudánt akarunk, amelyet szudáni kormányoznak, szudáni parlamenttel, szudáni törvényekkel és amelynek szudáni hadserege védelmez. Ha Szudán megkapja teljes önállóságát, akkor Egyiptom bizonyára meg fog egyezni Szudánnal minden fontos kérdésben.”

Mohamed Szalah el-Din, volt egyiptomi külügyminiszter, valamint az alexandriai felsőbb bíróság volt elnöke és még egy neves kairói ügyvéd tegnap Khartumba repültek, hogy átvegyék a legutóbb letartóztatott dél-szudáni politikusok védelmét.

Kairó (AFP). Az egyiptomi fővárosban nagy feltűnést keltett William Eddy ezredesnek, Amerika volt saudi-arabiai nagyköveteinek kielentése, hogy a Truman-kormány közelkeleti politikája nem Amerika, hanem más államok érdekeit szolgálta. William Eddy nyilatkozatából kitűnt, hogy a „más államok” alatt Angliát, Franciaországot és Izraelt érti.

Nagib tábornok legutóbbi sajtónyilatkozatában, amely Anglia tiltakozását váltotta ki, hivatkozott Eddy ezredes kijelentésére, hogy „a Fehér Házból most katona ül, aki tudja, hogy okos dolog az arabok barátságát megszerezni”. Nagib annak a reményének adott kifejezést, hogy Amerika politikája igazolni fogja Eddy ezredes kijelentését. „Bizunk abban — mondotta —, hogy Eisenhower elnök jóvá fogja tenni Truman politikájának tragikus tévedéseit és ezentúl az arabok és a muzulmánok barátságát fogja keresni, ahelyett, hogy Anglia, Izrael és Franciaország jétékét játssza.”

„Az Izraelnek vakon nyújtott amerikai támogatás és

Nagy sáskaraj a Negevben

A Negev keleti felében két nap óta sáskarajok telepedtek meg, amelyeket a két napon át tartó chamszin szele sodort az országba. Az Arava-völgyében egy húsz ezer dunámos földdarabon telepedtek le a sáskák és a szakértők véleménye szerint le fogják ott rakni tojásaikat. Egy kisebb sáskaraj eljutott Ejn Gevbe, ahol néhány nappal ezelőtt telepedt le a Náchál egyik csoportja.

A negevi falvakban megtették az előkészületeket a sáska elleni küzdelemre, mert a szakértők szerint az ideán a veszedelem nagyobb, mint tavaly volt.

főleg az izraeli imperialista politika támogatása provokatív méreteket öltött — folytatta Nagib — és ennek következtében gyengült az arab országokban Amerika presztízse és gyau merült fel az amerikai politika céljait illetően.”

Nagib újra hangsúlyozta, hogy addig nem lehet megfelelő alapokra fektetni Egyiptom viszonyát Angliához és a nyugati hatalmakhoz, amíg az angolok nem őrítik ki minden előfeltételt nélkül a Szezi csatorna övezetét.

Nagib tábornok nyilatkozatát Kairóban nyílt felhívásnak tekintik, hogy Amerika változtassa meg politikáját és avatkozzék be a szuezi és szudáni viszályba.

Eljásár volt jeruzsálemi alpolgármester szabotázssal vádolja a Mápáj városi tanácsosait

Szerinte a főváros ezért van olyan súlyos anyagi és erkölcsi helyzetben

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). A jeruzsálemi városháza helyzetének kiküldetésére kiküldött bizottság előtt tegnap Eljásár, a jeruzsálemi alpolgármester kláncionista képviselő rendkívül éles támadást intézett a Mápáj ellen a jeruzsálemi városháza tekintetében folytatott politikája miatt. — A Mápáj ugyanis harcos ellenzék képviselő a városházán, amióta a legutóbbi közéleti választásokon kisebbségre került és semmiféle vonatkozásban nem hajlandó segédkezni nyujtani abban, hogy a város ügyvezetése végre normális mederbe jusson.

A városházának nincsen házszabályzata és ezért a polgármester nem korlátoz-

hatja az ellenzéki tanácsadók felszólalásának idejét. Eljásár azzal vádolja a Mápájot, hogy ennek a helyzetnek a kihasználásával végtelen ellenzéki szónoklatokat tartanak a városban és megakadályoz minden konstruktív munkát.

Eljásár példaképpen felhozta, hogy Srágáj polgármestere idején a kláncionisták szűleskörű városi koalíciót ajánlottak fel a Mápájnak és ők maguk javasolták, hogy Jechák Ben Cvi, a jelenlegi államelnök legyen Jeruzsálem főpolgármestere. A Mápáj ezt az ajánlatot is visszautasította, mert akkor nem volt hajlandó a kláncionistákkal együttműködni.

14 hónapot kapott M. Esses fényképészeti szaküzlettulajdonos

A bíróság szerint Esses nyilvánvalóan tipikus törvénytisztogató, akinek börtönben a helye

A telavivi törvényszék tegnap 14 havi elzárásra ítélte M. Esses telavivi fényképészeti szaküzlet-tulajdonosát, aki okirathamisításban, csalásban és megvesztegetésben mondott ki bűnösnek a bíróság. Az utolsó tárgyalási napon a vád számos tanuja tett terhelővallomást Esses ellen, köztük Mose Weizmann, a gazdasági rendőrség tagja, akit kihallgatásán során a vádlott többször is meg akart vesztegetni. Arra kérte, hogy semmisítsen meg egyes okmányokat az aktacsomómból. Bauer rendőrtiszt utasítására Weizmann teljesítette a vádlott kérését és kiskedvelt egy okmányt. Esses 300 fontot ígért Weizmannnak, ha még 5-6 ilyen okmányt eltüntet. Kennet törvényszéki tanácselnök ítéletében hang-

súlyozta, hogy Esses nyilvánvalóan tipikus törvénytisztogató elem, akinek börtönben van a helye.

Mrs. Roger A. Philipset a montreali bíróság a férj hibájából választotta el, miután előadta, hogy hatéves házassága alatt férjével mindössze egy pár cipőt kapott és az is szorította. (Time, New York)

— Dr. Weissburg Chájim előadása a Makkabeában. A Makkabea volt budapesti cionista főiskolái hallgatók egyesületének, vasárnap, március 15-én, este 7-8-kor (Passage-kávéház, Allenby 111) kezdődő összejövetelén dr. Weissburg Chájim tart előadást „Történelmi feladataink” címmel. — Bevezetőt mond dr. Engelberg Dezső.

* Schleifer Lilly Párisból visszaérkezett. A872

* Perlrott A., Nafanja, értesíti pácienseit és barátait, hogy fogászati rendelőjét áthelyezte: Shaar Hagai 12-be (Derech Geva, a városi hivatalok mellett.) Telefon 156. A852

A török politikusok meghosszabbították párisi tárgyalásaikat

René Mayer és Bidault áprilisban Ankarába látogat

Páris (UP). — Menderez török miniszterelnök és Küprülü külügyminiszter, akiknek már tegnap este vissza kellett volna térniük Törökországba, váratlanul szombattal meghosszabbították párisi tartózkodásukat.

A meghosszabbítás rendkívül barátságos légkörben folytatódott. René Mayer miniszterelnök és George Bidault külügyminiszter elfogadta Menderez meghívását és a jövő hónap végéig el látogatnak Ankarában.

Ma este hivatalos közleményt adnak ki a tárgyalásokról, amelyek során rész-

letesen megbeszéltek a két ország közötti közösen érintő gazdasági és védelmi kérdéseket, első helyen pedig a Közelkelet védelmének kérdését.

Törökország az utóbbi időben kezébevette a kezdeményezést és nagy erőfeszítéseket tett a közelkeleti védelmi szervezet létrehozására. Mivel Törökország úgy a közelkeleti parancsnokság ügynevezett alapító hatalmai, mint az Atlanti szövetség tagjai közé tartozik, már eleve neki szánták a legfontosabb szerepet a Közelkelet védelmében.

Jád Cháná utasítást kapott dr. Szehtól, hogy ne távolítsa el a jároni tagokat

Hárél és Száfíách aláírta a Kibuc Arel körözvényét dr. Szehtől eltiltéséről

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). Megbízható értesülések szerint dr. Mose Szeht tegnap utasította Jád Cháná kibucban lévő híveit, hogy ne engedelmesskedjenek a Merkáz Cháklá utasításának a Járon kibucból odatelepitett 27 Szeht-párti tag eltávolítására. Szeht arra hivatkozik, hogy hívei Jád Chánán többségben vannak, így tehát sem a Kibuc Meuchádnak, sem a Merkáz Chákláknak nincs erkölcsi joga beleszólni a telep belső életébe.

A Somér Hácár telepeiről kizárt Szeht-párti tagok eddig nem támasztottak nehézségeket és békés úton hagyták el a kibucokat. A legnagyobb csoport, amely 21 tagot számlál, Suvál kibucból távozott tegnap. — Karmia kibucból 14 és Náchsonból is körülbelül 15 kibucotagot zárnak ki „széhtizmus” miatt. A kizártak nem voltak hajlandók aláírni a Kibuc Arcinak azt a körözvényét, hogy „úgy ideológiailag, mint szervezetiileg elítéljük dr. M. Szeht”. Hárél és Száfíách kibucok, ahol szintén voltak Szehtnek hívei, végül is aláírták a megbélyegzésről szóló nyilatkozatot és abból a kibucból egyetlen tag kizárására sem került sor.

Menyasszony!
A legegánsabb amerikai menyasszonyi **RUHÁT** nálam kapja kölcsön, jutányos áron.
LÖWY TOVA, Tel Aviv, Mizráchi Bét 36. K814

BUTOR
LUXUS NEPI LAKOL
76. olosó.
M. HAIMSOHN - GALATI
T. A., Merchavia u. 23.
Részletre is.

A hosszú tél után üdüljön a
VARDA penzióban
Herzlia G. Köser magyar konyha.

Hirdetések WEINGARTEN
az UJ KELET és az összes izraeli lapok részére
Nyomatványok gyorsan, művészi kivitelben
Hirdetési iroda és nyomda
TEL AVIV, HILLEL HAZAKEN & (Bojázat: Allenby 34, Atara-kávéház mellett.) (*)

„LOMBARD” CENTRAL
KÖCSÖNT AD
T. A., ALLENBY 37., I. & ÉKSZERRE és minden értékre.
1/20—1/22-ig, 1/25—1/6-ig

HABARAK BUTOR
TEL-AVIV, HECHALUCIM 42
RÉSZLETRE IS Szalonbutorok
UJ és használt Modern patent
butorok rekamiék
CSERE ELADÁS

Jeruzsálemi mozik műsora
EDISON: PIROS CIPŐ — Világhírű balettfilm.
STUDIO: IGAZSÁGOS TÁRGYALÁS

LOMBARD HACA FON 32
KÖLCSONT AD
T. A., ALLENBY 32
Mugrából szemben.
ÉKSZERRE és minden értékre
1/9—1, 1/4—1/6-ig.

DAAT
Jó könyvet kizárólag DAAT-ból olvashat. — Választékunk 1000 jó könyvvel bővült. Magyar könyvekért jó árat fizetünk.
TEL-AVIV, Rotschild 86.
KARPITOSMUNKAT elsőrendű kivitelben készít
Friedmann József karpitos.
TEL-AVIV, Rotschild 108 (Sheinkin sarok) udvarban.
Patentrekamiék raktáron és rendelkezésre.
K8631

RÁDIO
PENTEK
6.30: Mán tovu, 6.35: torna, 6.45: zenélő óra, 7: hírek, 7.15: hanglemezek, 7.50: híresszefoglalás, 10.30: szórakoztató zene, 11: hanglemezek, 12: a kórházak műsora, 12.30: balett-zene, 13.30: hírek, 13.45: Szará Jáári (mezozozoprán) hanglemezei, 15: Kábbálát sabbát cházán-dalokkal, 17: klasszikus zene, 18.15: hírek, 19: zenei gyöngyszemek, 19.10: könyvnyit zene, 20: héber dalok, 20.30: hírek, 21: péntekesti hangverseny (Bach, Mozart és Beethoven), 22.30: bel-földi dalok, 23: híresszefoglalás.
Párhuzamos műsor:
13.45: angol hírek, 14: francia hírek, 16: hanglemezek, 19.30: jiddis adás, 20: román adás, 20.15: magyar adás, 22.15: angol hírek.
A hadsereg rádiója:
18.35: Verdi „Aida” c. operájának 2-ik felvonása, 19.50: péntekesti hangverseny, 21: tánclemezek.
SZOMBAT
7.30: Adon olám és hanglemezek, 8.30: hírek, 8.40: hanglemezek, 9: klasszikus zene, 10: zenei találós verseny, 11: délelőtti hangverseny, 12.30: héber dalok, 13.30: hírek, 13.45: cházán-dalok, 16.32: könnyű zene, 16.45: Mozart „Così Fan Tutti” című operájának második felvonása, 18.15: hírek, 19: Hámávdil, 19.04: zenei gyöngyszemek, 19.25: hanglemezek, 20.24: Tenách-rendelekek (Jechezkel 43-44), 20.30: hírek, 20.40: sporthírek, 21: Melávé máika műsor cházándalokkal, 21.30: népdalok, 22: tánclemezek, 23: híresszefoglalás.
Párhuzamos műsor:
13.45: angol hírek, 14: francia hírek, 16: korai modern zene, 16.45: klasszikusok előtti zene, 17.30: hanglemezek, 19.30: jiddis adás, 20: román adás, 20.15: magyar adás, 22.15: angol hírek.
A hadsereg rádiója:
18.50: népdalok, 19: tarka zene, 19.35: zenei egyveleg, 20.45: tánclemezek.

A PROGRESSZIV PART magyarjku tagozata, JERUZSALEM
márc. 19-én este 8 órakor a Bét Chalucot nagyteremben (Rechavia)
Élő Újságot rendez
1. Vezércikk: dr. NATAN SÁNDOR. (1944. márc. 19 Magyarországon)
2. dr. GONDA LASZLÓ: A magyar zsidóság tragédiája.
3. WEISZ FARKAS: Barlangolás Európában
4. Művészi rész: Szavaltatok, Becker Mordecháj.
Szerkesztő: Marton Ede.

1953 március 19-én személyesen ültetheti el emlékfait a Mártírok Erdéjében
Jelentkezés az utazásra személyesen vagy írásban, március 15-én estig az alábbi helyeken:
Tel-Aviv, HOH, Lithanbium utca 33.
Haifa, HOH, Arlosoroff 3-a.
Jeruzsálem, HOH, Hancsáche Mary 11.
Afula, HOH, Klein, Sikun Amidar 6/1.
Natanja, HOH, Löwe POE 90.
Rechovot, HOH, Baia cipőüzlet, Hersl u.
Beér-Sévá, HOH, Foto Centrál.
Kérjük mindazokat, akik eddig utazásra nem jelentkeztek, már csak a fenti jelentkezési pontokhoz forduljanak. — Utiköltség oda-vissza személyenként: Haifáról 2.500; Tel-Avivból 1.500 Jeruzsálemből — 750.